Poštnina plačana v gotovini | Leto LXII. Štev. 204 | V Ljubljani, v soboto 7. septembra 1929. | Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Za uresničenje Briandovega načrta.

V ponedeljek bo Briand povabil na kosilo vse vodilne državnike, da jim podrobno razloži svoj načrt – Društvo narodov bo v bodoče zasedalo samo trikrat letno

— **Ženeva, 7. septembra.** Septembersko zasedanje Društva narodov je v polnem teku. Veliki govori, ki so jih imeli predstavniki Francije, Anglije in Nemčije, so napravili na vso javnost najglobljі vtis. Splošno prevladuje naziranje, da bo sedaj mednarodna politika krenila na pozitivna pota in da bodo v najbližnji prihodnosti sklenjene med državami sila važne, za evropski in svetovni mir odločilne pogodbe. Predvsem pa je vzbudil veliko pozornost nastop predsednika francoske vlade Brianda, ki bo skušal uresničiti svojo idejo o združenih državah Evrope v najkrajšem času, dasi se je še nedavno zdelo, da je ta ideja utopistična in da je sploh neustvarljiva.

Briand je za prihodnji ponedeljek povabil na kosilo zastopnike vseh evropskih držav. Na tem kosilu se bo govorilo o politični in gospodarski organizaciji kontinentalne evropske konfederacije. Sodi se, da bo ta sestanek rodil tehtne rezultate in da bo ideja združenih evropskih držav stopila zopet za en korak naprej.

Svet Društva narodov je sklenil, da preuredi sedanji način svojih letnih zborovanj. Odslej se bodo vršila samo tri zasedanja sveta Društva narodov na leto in sicer januarja meseca, začetkom maja in plenarno zasedanje septembra meseca. V izjemnih primerih se pa bo lahko svet Društva narodov sestal tudi ob drugem času.

Svet Društva narodov se je včeraj popoldne pečal z vprašanjem združitve angleških vzhodno - afriških kolonij z bivšo nemško kolonijo v vzhodni Afriki. Nemški minister zunanjih del dr. Stresemanni je opozoril na poročilo mandatne komisije in izjavil, da bi taka združitev bila v nasprotju s pogodbami o kolonijalnih mandatih.

Dr. Stesemanniu je odgovoril angleški minister zunanjih del Henderson. V svojem govoru je zatrjeval, da bo angleška vlada že pravočasno obvestila mandatno komisijo o svojem sklepu, tako da bo mogla zavzeti stališče ter izjaviti, ali je to združljivo z mednarodnimi pogodbami.

Generalno tajništvo Društva narodov je prejelo brzojavni protest nemške manjšine v Gornji Šleziji, ki se pritožuje, da poljske oblasti odklanjajo sprejem njene dece v manjšinske šole.

— **Ženeva, 7. septembra.** Vodje raznih delegacij na zasedanju Društva narodov so bili včeraj gostje mednarodne zveze novinarjev Društva narodov. Pri tem sta Briand in Macdonald navedla več šaljivih spominov iz svojega novinarskega delovanja. Dr. Stresemann se je ob tej priliki zahvalil Macdonaldu za njegov veliki govor na plenarni seji Društva narodov ter naglašal, da je Macdonaldovo zadržanje l. 1924. zelo mnogo pripomoglo k vstopu Nemčije v Društvo narodov.

Macdonald je snoči odpotoval. Pred svojim odhodom je povabil dr. Stresemanna in Brianda na obed.

Poset angleških vojnih ladij v naših lukah

Tekom včerajšnjega dne je prispelo v naše luke več angleških vojnih ladij ki ostanejo delj časa v naših vodah

— **Šibenik, 7. avgusta.** Včeraj je priplula sem angleška križarka »London«, ki je najmodernejša in največja vojna ladja na svetu. Ta kolos je bil zgrajen šele lani ter spada v vrsto vojnih ladij, ki so bile zgrajene po odobrenju washingtonske pogodbe. Križarka »London« ima 10.000 ton nosilnosti, dolga je 200 metrov ter vozi 32 milj na uro. Ima 10 velikih topov kalibra 20 cm ter večje število manjših topov. Posadka šteje 800 mornarjev in 30 oficirjev. Sprejem angleške križarke je bil izredno svečan. Admiral K. W. Parker, ki se nahaja na križarki, je bil sprejet od zastopnikov naše vojne mornarice in mnogoštevilnega meščanstva ob sviranju vojaške godbe. Ko je stopil na kopno, ga je pozdravil zastopnik jugoslov. vojne mornarice kapetan korvete Angeli, nakar je godba zasvirala angleško himno. Admiral Parker je obšel častno četo naših mornarjev ter nato odšel v zgradbo druge obalne pomorske komande. Na čast admiralu bo danes prirejen izlet k slapovom Krke, pojutrišnjem pa izlet oficirjev angleške križarke v okolico.

— **Split, 7. avgusta.** V splitsko luko je priplul parnik »Lucya«, matična ladja angleških podmornic s 7 podmornicami, ki so dospele v Split včeraj. Za brodovjem podmornic je dospel v Split njihov poveljnik Douglas. Angleški parnik »Lucya« in podmornice ostanejo tu do 16. t. m., da dospejo druge angleške bojne ladje.

Zrakoplovni promet med Evropo in Ameriko

Dr. Eckenerjeva pogajanja so dovedla do sporazuma – Za enkrat bo ameriško - nemška družba zgradila pet zrakoplovov, večjih od „Zeppelina“

— **Newyork, 7. septembra.** Razgovori v Akronu med nemškimi in ameriškimi zastopniki, ki so zainteresirani pri grajenju zrakoplovov, so bili v sredo prekinjeni in so se nadaljevali včeraj v Newyorku, kamor so odpotovali dr. Eckener in ostali zastopniki, med katerimi sta tudi dva zastopnika newyorških bank. Finančni krogi posvečajo zanimanje načrtu zrakoplovne zveze med Kalifornijo in Havajskimi otoki, ki bi se mogla vzdrževati v poletnem času in za katero bi ne bilo treba zaradi ugodne klime dragih zrakoplovnih lop, temveč samo jambore za privezovanje zrakoplovov. Gooydyear Company namerava zgraditi dva zrakoplova, v katerih bi imelo prostora po 74 potnikov in ki bi veljala po 4 milijone dolarjev. Zanimanje, ki se kaže za ta načrt, obeta, da se bodo pogajanja končala ugodno. Nasprotno pa upanje za takojšnje finansiranje atlantske zrakoplovne službe ni tako ugodno. Zeppelinova zrakoplovna družba bi tudi pri izvedbi pacifiškega načrta imela svoj dobiček, ker se namerava izvesti interesna zveza med ameriško in nemško skupino bržkone z zamenjavo delnic, razen tega pa bi oba projektirana zrakoplova gradili v Friedrichshafnu.

— **Washington, 7. septembra.** Vprašanje rednega prekooceanskega poleta je stopilo v odločilni štadij. Pogajanja, ki jih je vodil dr. Eckener z zastopniki ameriških bank, so bila včeraj z uspehom završena. Promet bo vzpostavljen v teku prihodnjih dveh let. Nova družba, ki bo razpolagala z velikimi denarnimi sredstvi, bo zgradila pet »Zeppelinov«. Novi zrakoplovi bodo v marsičem prekosili sedanji zrakoplov ter bodo opremljeni z mnogo jačjimi motorji. Dr. Eckener namerava zgraditi še mnogo večje zrakoplove ter jih opremiti z najmodernejšimi tehničnimi pridobitvami. Posebno luksurijozno pa bodo opremljene kabine za potnike. Vest o doseženem sporazumu je bila sprejeta v vsej ameriški javnosti z velikim zadoščenjem. Listi ugotavljajo, da pomeni včerajšnji dan začetek popolnoma nove dobe v razvoju prometa med Evropo in Združenimi državami.

Zagonetna tatvina dragocene relikvije v Zagrebu pojasnjena

Slonokoščeni triptihon je bil prodan ameriškemu muzeju v Bostonu za 10.000 dolarjev — Intervencija našega poslanika v Ameriki

Zagreb, 7. septembra. V zadevo ukradenega triptihona zagrebške katedrale prihaja že po prvih dneh policijske preiskave dokaj svetlobe. Policija je zaslišala čuvarja nadškofovske zakladnice, njenega kustosa in neko damo. Preiskovalnim organom gre zaenkrat predvsem za to, da ugotove, kedaj je dragocena umetnina izginila iz zakladnice. Po dosedanjih ugotovitvah bo to vprašanje malone popolnoma razjasnjeno že v nekaj dneh. Sodi se, da je bil triptihon iz dragocene slonove kosti ukraden pred približno enim letom. Ob tem času ga je namreč ameriški trgovec De Mott kupil in prodal muzeju v Bostonu.

Tatvina je bila izvršena na dokaj misterijozen način. Triptihon je bil najprvo fotografiran. Nato so tatovi naročili posnetek iz prave slonove kosti. Spretni tatovi so si za tem izposodili pravi triptihon za nekaj dni ter vrnili potvorjenega. Policija preiskuje sedaj vse okolnosti, ki bi mogle dognati, kdo je izposodil pravi triptihon in kdo je oni, ki je podtaknil nadškofovski zakladnici ponarejeno umetnino.

V interesiranih umetnostnih krogih se trdi, da vprašanje povratka te umetnine iz bostonskega muzeja ne bo delalo posebnih težkoč. Po mednarodnih običajih morajo muzeji, ako doženejo, da so bili mistificirani ter da so nakupili ukradene umetnine, iste vrniti. Vprašanje je le, ali bo muzej v Bostonu vrnil triptihon brezplačno ali pa bo zahteval vsoto, ki jo je moral izplačati tatovom. O zadevi je že bil obveščen naš poslanik v Whashingtonu dr. Leonid Pitamic, ki bo interveniral na merodajnih mestih.

Angleška sodba o Avstriji

Angleži zelo skeptično presojajo položaj v Avstriji in nimajo zaupanja v avstrijsko vlado

— London, 7. septembra. Vsi tukajšnji listi posvečajo veliko pozornost dogodkom in položaju v Avstriji, ki ga presojajo zelo skeptično. Vsi večji listi so odposlali svoje posebne dopisnike v Avstrijo, da na licu mesta proučujejo razmere. »Daily Herald« objavlja daljši članek, v katerem opozarja na napetost med vlado in socijalisti, »Times« pa naglašajo, da po krvavih spopadih med obema ilegalnima organizacijama, Heimwehrom in Schutzbundom nastala skrb glede bodočnosti Avstrije še ni pojenjala. Bojazen za bodočnost Avstrije ne bo izginila vse tako dolgo, dokler ne izginejo oborožene vojaške organizirane političnobojne ilegalne organizacije. Upati je sicer, da bo Avstrija sama našla pot iz sedanjega kaosa, vendar pa velesile ne smejo ostati ravnodušne. Avstrijska vlada doslej ni pokazala dovoljne odločnosti, ki bi nudila garancijo, da bo v Avstriji zopet zavladal mir in red. Tudi dopisnik »Daily Telegraha« povdarja, da ukrepi avstrijske vlade ne prožijo nikake garancije, dokler obstoje oborožene, nedisciplinirane civilne armade, ki jih izkoriščajo politiki v svoje strankarske namene.

Župan dr Puc pri ministru trgovine

Beograd, 7. septembra. Danes je bil sprejet od ministra trgovine g. Demetrovića ljubljanski župan dr. Puc, ki je interveniral v raznih občinskih zadevah. Župan dr. Puc odpotuje drevi v Ljubljano.

Vladimir Matijević †

Beograd, 7. septembra. Davi ob 6. je umrl po kratkem bolehanju znani beograjski industrijalec Vladimir Matijević. Pokojnik je bil zelo znana oseba. Bil je predsednik »Privrednika«, ustanovitelj in predsednik Srbske banke v Zagrebu, predsednik Jadransko-podunavske banke, član upravnega odbora Narodne banke in raznih drugih gospodarskih podjetij.

Dve veliki bančni goljufiji

Bivši kapetan jahte cesarja Viljema je poneveril 305.000 mark — Ameriški bančni uradnik pobegnil in odnesel 25 milijonov dinarjev

Berlin, 7. septembra. Tu je zbudil veliko senzacijo polom banke, ki jo je svoječasno osnoval bivši kapitan cesarja Viljema »Hohenzolern« Walter Sacks, ki je bil aretiran skupno s svojim 25letnim posinovljencem zaradi sleparije in poneverbe 305.000 mark. Zadeva je prišla na dan zaradi ovadbe upnikov. L. 1926 je osnoval Sacks pod imenom Walter Sacks & sin privatno bančno podjetje, ki pa se ni smelo baviti s spekulacijami in efektnimi kupčijami, ker ni bilo pripuščeno na borzo. Da bi se izognila zakonu, sta Sacks in njegov sin nastavila nekega reduciranega bančnega uradnika Adolfa Cruxa, ki je nastopal kot edini imejitelj podjetja. Banka je prevzemala od raznih strank, zlasti iz plemiških krogov efekte v varstvo, ki jih je Sacks deloma zastavil drugim bankam, deloma pa prodal. Na ta način so mnogi izgubili svoje premoženje, med njimi tudi neki bivši admiral. Sacks je bil prej poveljnik cesarske jahte »Hohenzolern« in je spremljal cesarja Viljema v dobrih časih na vseh njegovih potovanjih. Med vojno je bil poveljnik neke podmornice. Do zadnjega je tudi vzdrževal zveze z Doornom, kjer biva bivši nemški cesar. Njegov posinovljenec Hans Dietrich Höpfner v. Sacks je po rodu iz ugledne hamburške rodbine ter je bil od kapitana Sacksa adoptiran pred kakimi 15 leti.

Newyork, 7. septembra. »Newyork Herald« poroča, da je bilo šest največjih bank v Newyorku ogoljufanih za 500.000 dolarjev (25 milijonov Din). Goljufijo je izvršil predsednik »Bank of Tellerude« Wagoner, ki je nato pobegnil. Za goljufom so bile izdane tiralice. Banke so najele privatne detektive, da bi čimprej izsledili nepoštenega bančnika.

Belgija zahteva od Nemčije tudi moralno zadoščenje

Polemika belgijskega lista z dr. Stresemannom — Nemčija mora priznati, da je kršila nevtralnost Belgije

— **Bruselj, 6. septembra.** »Indenpendance Belge«, ki je v tesnih zvezah z belgijskim zunanjim ministrom, je objavil odgovor na izjave nemškega zunanjega ministra dr. Stresemanna, objavljene pred nekaj dnevi v »Etoile Belge«. Dr. Stresemann je izrazil svoje zadovoljstvo nad sporazumom med Nemčijo in Belgijo o kritju mark, ki so jih izdali Nemci med svetovno vojno v Belgiji v času okupacije, češ, da bo mogel odpraviti vsa nesoglasja, ki še obstojajo med obema državama. »Independance Belge« odgovarja, da ta sporazum ne zadošča za vzpostavitev dobrih odnošajev. Med Belgijo in Nemčijo obstoja še moralna meja. Mogoče je pač, da se vzdržujejo gospodarski, umetniški in znanstveni stiki, toda moralna krivica invazije še ni popravljena. List spominja, da se je zahtevalo oficijelno priznanje kršenja nevtralnosti Belgije, kar pa je nemška vlada vedno odklanjala. List si obeta od takega koraka, ki bi izzval izpremembo v javnem mnenju Belgije, izredno mnogo za zboljšanje nemško - belgijskih odnošajev. Zato bi bilo želeti, da bi na prihodnjem mednarodnem kongresu v Belgiji prišlo do razgovora o tej zadevi med nemškimi in belgijskimi novinarji.

Ljubljanski velesejem
nedelja 8. septembra
dopoldne in popoldne
Tekma harmonikarjev
Preko 100 tekm. valcev

— **Praga, 7. septembra.** Oblasti demantirajo fantastične vesti nekih inozemskih lisov o tem, da bi bil sklenjen med državami Male antante vojaški savez. Vse te vesti so brez osnove.

Težka avtomobilska nesreča pri Kragujevcu

— *Beograd, 7. septembra.* Povodom včerajšnjega izleta beograjskega Autokluba po Srbiji, ki se ga udeležujejo tudi izletniki iz Ljubljane in Maribora, se je pripetila v bližini Kragujevca težka nesreča. Na nekem ostrem cestnem ovinku se je prevrnil avto beograjskega industrijca Uskokovića ter pokopal pod seboj vse potnike. Šofer je dobil samo lažje poškodbe, pač pa so vsi ostali potniki težko ranjeni. Uskoković je dobil globoko rano na glavi in je bil nezavesten, ko so ga prepeljali v kragujevško bolnico. Njegova žena ima več zlomljenih reber, hčerki pa je zlomilo obe nogi.

Beograjska trgovska zbornica za omejitev krošnjarstva

Beograd, 7. avgusta. ć. Beograjska Trgovska zbornica je poslala oblastem spomenico, v kateri se izreka proti krošnjarjenju, ki se je v zadnjem času zlasti razširilo po mestih v škodo redne trgovine ter zahteva, naj se omeji.

Nesreča ameriškega zrakoplova

— **Newyork, 6. septembra.** Potniški zrakoplov transkontinentalne proge »City of San Francisco«, ki so ga od torka pogrešali, je v bližini Gallupa v Novi Mehiki zadela strela ter je padel na zemljo. Pri tem je izgubilo življenje vseh pet potnikov in trije člani posadke.

Vremenoslovci napovedujejo konec lepih dni

V kratkem bo prišlo do vremenskih sprememb v vsej Srednji Evropi — Nastopili bodo deževni in hladni jesenski dnevi

— **Dunaj, 7. septembra.** Vremenski položaj v srednji Evropi postaja zadnje dni jasnejši. Vremenoslovci prerokujejo, da bo lepega poznopoletnega vremena v kratkem konec in da bo nastopil hladni jesenski čas. Svoje prorokovanje opirajo na najnovejša meteorološka opazovanja. Postaje na zapadu poročajo, da prodira z Atlantskega oceana nov val toplega morskega zraka, dočim javljajo postaje na severu, da prihaja s polarnih pokrajin val mrzlega zraka, ki bo odločilnega pomena. Fronta tega vala je že dosegla severno Nemčijo, kjer je temperatura padla za nekaj stopinj. Zato pričakujejo severno od Alp že za te dni preobrat vremena z močnimi nevihtami. Za pokrajine južno od Alp pa se obetajo še lepi dnevi, ki pa ne bodo trajali dolgo. Tudi v tem predelu srednje Evrope bo poznopoletnega vremena v kratkem konec in se napovedujejo nevihte, katerim bo sledil jesenski hlad.

Podzemeljsko mesto v Budimpešti

— **Budimpešta, 7. septembra.** Arhitekt Felner je stavil mestnemu magistratu v Budimpešti ponudbo, da je pripravljen zgraditi pravcato podzemeljsko mesto. V tej podzemeljski četrti bi bile nameščene trgovine, banke bari in kopališča. Za ta načrt se že zanima delniška družba, ki razpolaga s potrebnimi kapitali. Vse zgradbe in vse naprave bi prešle po 50 letih v posest mesta. Mestni magistrat bo nemara pristal na ta načrt

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Amsterdam 22.81, Berlin 13.55, Bruselj 7.9096, Budimpešta 9.9364, Curih 1095.9, Dunaj 8.0197, London 275.96, Newyork 56.82, Pariz 222.82, Praga 168.60, Trst 297.73.

INOZEMSKE BORZE.

Curih. London 25.1775, Newyork 519.40, Paris 20.33125, Milan 27.165, Berlin 123.63, Dunaj 73.18, Praga 15.38, Bukarešta 3.0825, Budimpešta 90.63, Sofija 3.2612.

Ljubljana dobi tudi zimsko kopališče

Zgradi ga SK Ilirija — Pogajanja z Ljubljanskim Sokolom še niso končana, upati pa je, da bo dosežen sporazum

Ljubljana, 7. septembra.

Ljubljana je letos storila velik korak naprej. Obogatela je za krasno napravo, za moderno sportno kopališče, ki bi bilo v ponos vsakemu mestu in za katero nas po pravici zavidajo druga naša mesta. Kopališče je zgradila SK Ilirija. Da je bilo potrebno, priča dejstvo, da je bilo med vsemi ljubljanskimi kopališči najbolj obiskano.

Ilirija je kopališče zgradila sicer za splošno uporabo, v glavnem pa je bilo namenjeno sportu. V Sloveniji, zlasti v Ljubljani, kjer je zadosti vod, je bilo zanimanje za plavalni sport že poprej veliko, po zgraditvi kopališča pa je še bolj naraslo. Vrste kopalcev so od dne do dne naraščale, vedno več pa je bilo tudi plavačev-sportnikov. Saj je plavalni sport res ena najlepših sportnih panog. Plavanje in solnčenje utrjuje zdravje, krepi mišice in duha in ustvarja krasna, harmonična telesa. Plavanje je primerno za moške in dame in je slednjim tako koristno, kakor prvim.

Kopališče je torej v sportnem oziru popolnoma ustrezalo, pa tudi v splošnem ni bilo napravi, ki je služila celokupni javnosti, v nobenem pogledu oporekati. Izkazalo se je, da je bilo več kot potrebno in da je postalo za ljubljanske razmere skoro premajhno.

Zgledi vlečejo! Ljubljana je bila prvo mesto v državi, ki je dobila moderno sportno kopališče. Zdi se pa, da nam bodo kmalu sledila tudi druga mesta, ki so spoznala praktično vrednost in neobhodno potrebo takega kopališča. Kakor izvemo, se tudi Zagrebčani prav resno pečajo z mislijo zdraditi sportno kopališče sredi mesta. Zgraditi ga namerava neki zagrebški velepodjetnik in sicer po vzorcu Ljubljane. Mož si je nedavno ogledal vse tukajšnje naprave in kopališče ga je tako navdušilo, da je celo zaprosil oba zgraditelja ilirijanskega kopališča, če bi hotela zgraditi tudi zagrebško.

Ljubljana je torej prva, ki je dala pobudo in prva, ki je imela lepo letno kopališče. Vse pa kaže, da bo Ljubljana tudi prvo mesto v državi, ki dobi zimsko kopališče. Tudi to kopališče namerava zgraditi Ilirija.

Zimsko kopališče je Ljubljani prav tako potrebno, kakor poletno ali pa še bolj. Za zimsko kopanje dosedaj nismo imeli v Ljubljani nobenih posebnih praktičnih naprav. Za prhanje in kopeli je bilo sicer v zadostni meri poskrbljeno. Taka kopališča so na Taboru, v Okrožnem uradu, Ljudska kopelj v Prečni ulici in kopališče pri »Slonu«. Zadnje ima tudi manjši bazen, ki pa za zimsko kopanje nikakor ne pride v poštev.

Zato je Ilirija sklenila zgraditi tudi malo krito zimsko kopališče. Namenjeno bo, kakor poletno, v prvi vrsti sportnikom in članstvu, dostopno pa bo vsej javnosti.

Poletno kopališče SK Ilirije je razmeroma zelo veliko in se ne da kriti. Nemogoče je segrevati take množine vode in zraka. Zato zgradi klub separatno stavbo, ki bo naslonjena na dosedanje kopališče. V stari zgradbi so namreč nameščeni kotli in druge naprave za segrevanje, dotok, odtok in filtracijo vode. Vse to se da izkoristiti tudi za zimsko kopališče.

Ilirija ga namerava zgraditi na terenu, ki je last Ljubljanskega Sokola. O tem so se vršila že pogajanja, ki sicer še niso končana, toda vse kaže, da bo Sokol Iliriji odstopil potrebno zemljišče za zimsko kopališče. Snoči se je vršil ožji sestanek med Sokolom in Ilirijo, na katerem je Sokol v načelu prošnjo Ilirije že odobril. Treba bo urediti samo še nekatere formalnosti in skleniti tozadevno pogodbo.

Zimsko kopališče bo dolgo kakih 16 ali 17 metrov in široko 5 do 6 metrov. Bazen sam bo dolg 15, širok 5 metrov, globok pa 1.20 do 2.60 m. Bazen bo tudi opremljen s skakalno desko, da se s tem omogoči skakačem zimski trening. Bazen sam bo iz betona, stranske stene pa bodo radi izolacije in prihranka na kurivu lesene. Stavba bo visoka približno 5 metrov. Voda v kopališču bo stalno temperirana od 22 do 24 stopinj, temu primerno bo seveda tudi segret zrak. Kopališče bo odprto vsak dan in tudi zvečer, ker bo primerno razsvetljeno.

Čim bodo pogajanja s Sokolom uspešno končana, prične Ilirija kopališče graditi. Dograjeno bo v enem mesecu ali v šestih tednih, tako da bo že z novembrom, najkasneje pa z decembrom uporabno.

Zimsko kopališče je kot rečeno Ljubljani zelo potrebno. Najbolj pa je gotovo potrebno za naš plavalni sport, ki se dosedaj radi pomanjkanja zadostnih kopalnih dni ni mogel posebno razviti, niti obdržati na višku. Zimski trening bo obdržal plavače v kondiciji, sistematičen trening pod vodstvom strokovnjaka-trenerja pa bo našim plavačem tudi omogočil, da se bodo lahko merili z vsemi klubi v državi.

Ciparska sezona se pričenja.

Zdaj lové naši ciparji velike travniške cipe — Cipe lové na rajsponk — Lov na cipe je zelo idiličen

Ljubljana, 7. septembra.

Glavno sezono, ko love razne vrste tujih cip, je nekdo že opisal pred dvema ali tremi leti v »Jutru«, ali tudi predsezonski lov je tako lep in zanimiv ter kot starodaven običaj vreden, da se ne pozabi.

Sedaj love velike travniške cipe, ki gnezdijo v naših krajih in si jih lahko vsakdo ogleda v Zoo na veselejmu. Manj jih je kakor manjših tujih, ki se v velikih jatah na popotovanju proti jugu ustavljajo po naših travnikih. Lov na nje je pa znatno drugačen, kakor na velike cipe, ki sedaj polove silo kobilic po otavi.

Marenkov Fronc z ravšljem in vabniki v kletkah, zavitih v ruto

V nedeljo je bil slab dan. Megleno je bilo in mirno, da cipe niso letele, pozneje pa, ko je jelo pripekati solnce so se pa skrile v senco otave. Oblačno bi moralo biti ali pa še celo malo rahlega dežka ter malo sape, burje ali »ižanke«, pa bi bil lov idealen. Tako je bila pa »tempa« — lov ali plen — prav za nič, da se ni izplačalo čakati.

Zvonovi so potrkavali k novi maši in le ciparjev ni zvabila slavnost v trnovsko cerkev. Ležali so v majhni lopici kar po vlažnih tleh, le glavni lovec je žvižgal na cipnico — malo piščalko —, da mu je bobnalo v prsih. Velike cipe je namreč treba drugače vabiti kot druge.

Že od daleč je vidno lovišče. Osem umetnih dreves obroblja pravokoten travnik. Rajsponk se po nemškem Reisbaumu imenuje ta priprava, ker jo je k nam prinesla nemška gospoda in plemstvo, ki je v davnih časih dolga stoletja smatralo lov na cipe za svojo najljubšo zabavo.

Kot rečeno je rajsponk umetno drevo, vse potaknjeno na gosto z limanicami. Spodaj ima koleno, da se lahko pri natikanju limanic pripogne in položi na viličasto palico. Če rajsponk stoji, ptičar limanic ne bi dosegel. Ob rajsponkih stoji nekaj »ragelj«, t. j. nižjih rajsponkov z le po dvema ali s samo eno vejo. Zlasti na vogalih travnika pa tudi med drugimi rajsponki so v zemljo zataknjene veje, da so kletke z vabniki v listju lepo skrite. Po dolgem od enega kraja pokošenega travnika do lopice na drugem kraju je po tleh napeta vrvica »rera« — od rühren —, na njej so pa v presledkih 1—2 m na krajših vrvicah za nožico privezane žive cipe, ki preplašene frfotajo, se dvigajo in letajo, da bi se osvobodile, če v lopici skriti ptiča potegne za vrvico. Paziti je treba, da cipa na reri od bolečine ne »zacvili«, ker bi pregnala od lovišča vse cipe tudi v veliki daljavi. Če pa ptička le zajoče, mora takoj v vrečo.

Težko je bilo v nedeljo čakati, kdaj cipe prilete, posedejo po limanicah in popadajo z rahlo zateknjenimi limanicami na tla. In v dolgočasno napetost čakanja so se pletle storije v ciparskih podvigih Marenkovega Fronca in o lovski sreči drugih slavnih ciparjev in ptičarjev, ki love šoje na »čvenk«. Prav pred letom je naš drug vjel eno jutro 50 šoj v Krimu, da je prekosil še Fronca. Pred 40 leti in več je bilo še toliko cip, da so »pokrile« vse rajsponke in raglje naenkrat. Ravšelj in vreče so bile polne v hipu. O, to so bile tempe!

Ogromna jata škorcev, na stotine jih je, poseda po jelšah in golih topolah. Spuščajo se na travnike in se pasejo prav ob rasponkih, ali niti eden se ne zmoti, da bi sedel na limanico. Ej, če bi pokrili rajsponke, to bi bila večerja, zakaj ni boljše pečenke, kakor so škorci s slanino! Prebrisani so bolj kakor ciparji.

Fronc kljub svoji preizkušeni ciparski potrpežljivosti beži v grmovje ob Ljubljanici gledat, če ni morebiti kje slavček, najplemeniti in najbolj zaželjeni plen naših ptičarjev. Ves premočen se seveda vrne, ne da bi ga zasledil.

Le pogorevček skače brez strahu po utici. Ne briga se za ciparje, ker je tako majčken, da ga še ptičarji prezirajo. Niti lišček se nikjer ne oglasi. Sedaj so štiglici še mladiči in še brez škrlata na glavici. Na Barju so črnikasti kot vrabci na glavnem kolodvoru, najbolj živo pisani so pa »štajerci«, zato so pa »morostarji« boljši pevci.

Cip je padlo šele osem in steklenica z zelenim, najzvestejša spremljevalka ciparja, je prazna in tudi klobas ni več. Dolgčas — pospravimo! Pretrgana je tudi nit spominov in storij, glava pa polna skrbi, če bodo res izpustili vse ptiče iz kletk. Žalosten dan in vročina, da limanice kapljejo same od sebe z rajsponkov. Pojdimo kosit!

KAKO ODPRAVIMO STANOVANJSKO BEDO BREZPOSELNOST & INDUSTRIJSKO KRIZO?

Če hočemo odpraviti stanovanjsko bedo in brezposelnost, moramo dvigniti industrijo

9.

Na vprašanje, kako odpraviti stanovanjsko bedo, brezposelnost in industrijsko krizo, smatram, da je glavni faktor zadnji, ker glavni vzrok te bede je pripisati razvoju naše industrije.

Industrija se je kmalu po vojni v naši državi v velikem obsegu razširila. Vzrok temu je bil, da je večina naših denarnih zavodov, ki so tedaj več ali manj vsi bili dobro založeni z denarjem, svoj razpoložljivi kapital uporabila za ustanovitev in financiranje industrijskih podjetij. Vsa spekulacija za čim koristnejše nalaganje razpoložljivih denarnih sredstev je bila osredotočena na industrijo, ker se je pričakovalo, da bo ista za naloženi kapital v obliki dividende izplačevala obilnejše obresti kakor se je moglo tedaj iz drugih virov pričakovati. Toda kmalu se je pojavila na eni strani inozemska konkurenca v industriji, na drugi strani pa je začelo občutno pomanjkanje denarja na trgu, kar je, razumljivo, povzročilo podražitev istega. Denarni zavodi so zahtevali za kredite ogromne obresti in industrije, ki so itak že s strani inozemske konkurence dobile hud udarec, so dobile še hujši udarec s podraženjem kredita. Rezultat tega je bil, da je večji del naše industrije začel hirati.

Pri tem moram pripomniti, da je bila deloma tudi industrija sama kriva svojega hiranja. Po vojni se je namreč kupovalo vse, ne oziraje se na kvaliteto blaga. To tendenco je industrija izkoristila, proizvajala je blago ne glede na kakovost. Njen cilj je bil samo doseči čim več dobička. Ko pa je morala za kredite plačevati ogromne obresti in se še bojevati z inozemsko konkurenco, ki je prinesla na trg boljše proizvode in k temu še cenejše, je začela naša industrija, ki je deloma še vedno premalo zaščitena s strani uvozne carine, v svoji najlepši dobi razvoja, propadati.

Denarni zavodi, ki so bili deloma sami lastniki industrij, so imeli velikanske izgube ter so morali pri vsaki bilanci odpisati milijone in milijone. Začelo se je z ustavitvijo obratov v industrijskih podjetjih ter s krahiranjem bank. Naenkrat se je pojavilo delavstvo in uradništvo v masah brez zaslužka nastala je beda, ki še danes neusmiljeno vlada.

Ne oporekam, da poveča brezposelnost inozemska delovna moč, vendar pa mislim, da je to le postranski faktor, ki bi ne igral tako velike vloge, ako bi se naša industrija povzdignila na ono višino, na kateri bi mogla biti z ozirom na prirodna bogastva naše države. Res je, da imajo dober del naše industrije tujci v rokah, toda krivda leži na nas, in sicer v prvi vrsti na naših denarnih zavodih, ki so prodajali svoje industrije vsakomur, samo da se jih rešijo. Drugi pa, ki imajo kapital, istega drže pri denarnih zavodih, da vlečejo letno določene obresti in nočejo ali pa nimajo razumevanja za udejstvovanje pri industrijah. Zato se ne smemo čuditi, da se deloma samo inozemci bavijo v naši državi z industrijo. Končno pomislimo samo, kaj bi bilo, da tudi inozemci opuste svoje tukajšnje industrije. Mar ne bi bili zopet tisoči in tisoči brez kruha?

Preprečiti razvoj inozemske industrije v lastni državi je mogoče, ako je v državi sami dovolj lastnega denarja za postavitev in razvoj industrije, ter mora ta industrija biti na realni in solidni bazi in podpirana tudi s strani merodajnih oblasti.

Da rešimo industrijsko krizo je treba, da se isti da modus razvoja, da se je ne preobloži z davki in da je dovolino zaščitena z uvozno carino ter da ji državni in privatni denarni zavodi priskočijo na pomoč s cenejšim kreditom. Ako bo industrijska kriza rešena, bo tudi večji del brezposelnosti odpravljen.

Duševne in telesne delavce bi morali bolje plačevati, ker bi bil s tem tudi konzum večji in industrije bi imele obilnejšega posla, trgovina bi pa dobila večji obseg in s tem tudi več zaslužka, ki bi v obilni meri nadomestil večje izdatke za plače.

Stanovanjska beda bi polagoma izginila, kajti industrije bi bile v stanu za svoje delavstvo in uradništvo zidati primerne hiše. Drugi pa bi lahko današnje visoke najemnine plačali in bi se preselili v nove zgradbe ter tako dali prostora drugim z manjšimi dohodki. To bi dalo impuls za zgraditev novih hiš. Lastniki istih bi imeli odjemalce za dražja stanovanja, dočim je danes v novih zgradbah precejšnji del stanovanj prazen.

A. K.

PREVIDNOST.

— Se je vam kaj zgodilo?, vpraša avtomobilist povoženega.

— Odgovorim vam, ko se vrnem od svojega odvetnika.

NAVIHANA DECA.

Mlajši starejšemu bratcu in sestrici:

— Nežika je nas danes pozabila umiti. Bodimo veseli.

— Kaj pa, če opazi mamica ali babica, da nismo umiti?

— Nič se ne bojta, mamica je šla k sosedi, babici sem pa skril očala.

Pogled v življenje predmestne Ljubljane

V predmestju prevladujejo delavci in železničarji, ki so najslabše plačani, pa imajo največ otrok

Samo četrt ure od pošte. Desno ali levo — kamor hočete, pa ste v predmestni Ljubljani.

Tam, kjer so naseljeni mali uradniki, kjer se potikajo kruhoborci, kjer dominirajo mali posestniki. Kjer med malimi, neprijaznimi, kasarniško naseljenimi hišicami ljubovalno izzivajo redko nasejane vile s cvetočimi vrtički.

Tu stanuje še novo pečeni doktor, ki zaradi svoje male, skromne plače beži pred zapeljivostmi mesta in v mali, tesni sobi prešteva svoje prihranke, sanjari o dekletu, povišanju plače, karijeri in ima preračunan že mesec, dan in leto, ko bo denarja dovolj, da si uredi življenje v mestu.

Tu stanuje reven študent — in izhaja še najboljše. Vsa dekleta v hiši ga pozdravljajo z veselim nasmehom in tudi pri njihovih mamicah je dobro zapisan. Morda bo zdravnik, odvetnik, profesor. In naša Dana (Minka, Roža itd.) bo gospa dokto jeva, profesorjeva. Zato ni čudno, če mu skrbna mamica ob vsaki priliki ponudi posebno »delikatesо« svoje kuhinje in najde hčerka še vedno kak sladek dar z domačega vrta.

Tu stanuje star penzijonist, ki se ne more sprijazniti s hreščečimi pridobitvami modernega mesta in je zbežal iz prašnih mestnih ulic v zakotje zasenčenega vrta, kjer pripoveduje vrtnicam svoje doživljaje in hvali nekdanje solidno in urejeno življenje. Danes se mu svet zdi norišnica, v katero bi vtaknil vso današnjo mladino, ki živi brezskrbno tja v en dan lahkomiselno in lahkoživo življenje. »E, včasih, tedaj smo delali. Dvajset let smo imeli — pa tudi že svoje eksistenco v žepu. Pa poglejte jih danes, mladeniče. Izšiti, izživeli že z dvajsetim letom, ne zanimajo se za drugo, ko za babe in vino. In mladenke, namesto mašnih in kuhinjskih bukvic imajo puder, šminko in svoje krake razkazujejo po promenadi. Kam bo to pripeljalo, ne vem.«

Ti trije in učitelj, če je v predmestju, tvorijo predmestno elito. Zvečer se dobe pri četrtinki »okrepčujočega«, pretresejo dnevne dogodke, tudi o gospodarstvu in umetnosti vržejo besedo, nato pa sklepajo o nedeljskem izletu, ki se ga udeleži tudi doktorjeva nevesta z bratom in materjo.

Srednjega sloja tu ni. Vsaj onega takozvanega srednjega sloja ne. V mestih ga najdemo v družinah nižjih uradnikov, ki sanjarijo večno o povišanju, opravljajo svoje kolege in uče svoje žene »inteligentnosti« za bodoča leta — uradništva. Slaba kopija tega sloja bi bili tu delavci višje kategorije. Delovodje v kovačnicah, v mizarski delavnici, delavci na zgradbah. Torej oni, ki pridejo v dotiko, posredno ali neposredno — to je vseeno, z inteligenco, se navzamejo njihovih gest in fraz in nato z istimi pred svojimi podlžniki paradirajo, doma pa pretepajo ženo in otroke in preklinjajo boga, ženo, očeta, inteligenco, delavce in delo.

Prevladuje pa v predmestju delavski sloj in železničarji, torej najslabše plačani ljudje, ki imajo pa največ — otrok. In kako zgleda njih vzgoja, si lahko mislite. Oče ves dan na delu, zvečer pride zbit in zgaran domov, prekolne parkrat vso familijo, če ni vse v redu, gre nato v gostilno in se ponavadi pijan priklati domov. Mati ima z gospodinjstvom in postranskimi zaslužki že toliko dela, da utegne le z desnico mimogrede nadzorovati razvoj svojih mladičev.

Ko malo dorasejo, opravljajo službo domačega nakupovalca, postajajo pred trafiko, gostilno in prisluškujejo pogovorom odraslih, pridobitve teh pogovorov pa raznesejo pri skupni igri. Pozneje mešetarijo, naberačijo in nakradejo denar za sladkarije, še pozneje za kinematograf, nato se pa urijo v boksanju, potepanju in rokoborbi. Šolo opravijo mimogrede, nato gredo kot učenci v razne obrti, nadarjenejši pa v srednjo šolo. Mnogo je pridnih med njimi, precej jih pa skonča eno, dve ali tri gimnazije, nato falirajo in se kot pisarji preživljajo s par bornimi soldi. Da bi se oprijeli kakega dela, ki bi jim omogočalo boljšo eksistenco — za to so preponosni. Raje stradajo kot pisarji »gospodje«, ko da bi si ustvarili boljšo eksistenco kot »rokodelci« — »delavci«. To so oni tipični stari pijanči v predmestju, ki na stara leta žive le od družbe, s pripovedovanjem anekdot iz študentovskih let, iz veselih minulih časov, in ki kot malkontenti izkoriščajo trenutno razpoloženje gostov in se tako preživljajo iz dneva v [illegible] in kopane ne [illegible] po lokalih in ulicah.

Med tednom je v predmestju življenje enolično. Zjutraj se premikajo kolone ljudi na delo, za njimi se pode šolski otroci. Nato se do poldne pogrezne predmestje v mrtvilo, le kričanje in zmerjanje iz enega dvoriščnega okna na drugega izpremeni za hip akustično sliko. O poldne pridrve domov šolarji; ropotanje krožnikov in jedilnega orodja ter tuljenje kaznovanega nebogljenca ojačajo sirenin glas iz bližnje tovarne. popoldne se razkrope po tratah, kjer kot »cigani« ali »Indijanci« predvajajo mlajšim cirkuške predstave, dokler se zvečer ne vrnejo starši z dela in prekinejo njih delovanje. Po večerji običajna pot v gostilno, od koder se hripavo prepevaje prizibljejo domov. Za hip se okna razsvetljijo, istočasno se sliši zadiranje očeta, jadikovanje matere in tuljenje otrok, luči ugasnejo. Mir. Noč. Ob sobotah zvečer in v nedeljo pa se pojoče priziblje domov vsa družina — to radi izpremembe. Sicer pa — enkrat vas popeljem s seboj v predmestno kasarniško hišo. aco.

Beležnica

KOLEDAR.

Jutri: Nedelja, 8. septembra 1929; katoličani: Mala Gospa; pravoslavni: 26. avgusta, Adrijan.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Opera: Glumači, Cavalleria Rusticana.
Kino Matica: Selo greha.
Kino Ideal: Predsednik (Ivan Možuhin)
Slavnostna akademija železničarjev v Unionu.

PRIREDITVE V NEDELJO.

Drama: Krog s kredo.
Opera: Pri treh mladenkah.
Kino Matica: Selo greha.
Kino Ideal: Predsednik (Ivan Možuhin).
Sport: Concordia : Primorje ob 16.45 na igrišču Primorja, Ilirija : Viktorija na igrišču Ilirije, Hazena Concordia : Atena ob 11. na igrišču Atene.

Dežurne legčlugjta2rrusiaičg.bz.V03v

DEŽURNE LEKARNE.

Danes in jutri: Bohinc, Rimska cesta, Leustek, Resljeva cesta.

— **SK Ilirija (kamenska sekcija).** Danes ob 18. uri trening za vse članice. Udeležba za vse strogo obvezna. Odsotnost se bo opravičila samo v res najtežjih slučajih. Načelnik sekcije.

Razstava medu na velesejmu

V paviljonu O je poleg čirarske tudi lepa razstava medu. Čebelarji so razstavili v večjih in manjših posodah cvetlični, ajdov in jelkov med. Trgovci, konsumna društva imajo tu ugodno priliko, da spoznajo dobro blago in skleneejo kupčijo. Izbira medu je velika, saj ga je razstavila kar cela vrsta naših bolj ali manj znanih čebelarjev, in sicer: Janko Babnik iz Rožne doline, Jakob Božič iz Ljubljane, Anton Bečaj od Svetega Vida nad Cerknico, Janko Strand iz Ceste pri Vidmu v Dobrepoljah, Janez Stražiščar iz Struklјeve vasi nad Begunjami pri Cerknici, Josip Kastelic iz Predol pri Grosupljem, Rado Janežič s Police pri Višnji gori, Franc Brinšek iz Zamostca pri Sodražici, Josip Krakar iz Kočevske reke, Janez Meglen iz Potiskavca pri Strugah (Dobrepolje), Franc Zajc iz Globeli pri Sodražici, A. Lavrenčič iz Cerknice, Josip Ogorelec iz Sel pri Dobovi, Adolf Arko iz Ljubljane, Avgust Balon iz Drenovca (Bizeljsko), Vinko Metlikovič iz Ljubljane (Tivoli), Anton Herle iz Solčave, Anton Sodja z Dobrove pri Jesenicah na Gor., Jože Kastelic iz Črnomlja, Henrik Peternel iz Bukovega žlaka (Teharje), Franc Mrcina iz Grahovega pri Cerknici, Anton Žnidaršič iz Tople Rebri pri Starem trgu, Jože Koželj iz Mengša, dr. Andrej Jenko iz Št. Vida pri Stični, Franc Mazi iz Iške vasi na Igu, Anton Žitnik iz Čušperka pri Grosupljem, Alojzij Stonič iz Dobliča pri Črnomlju, Rudolf Mikulič iz Vinice pri Črnomlju, Alojzij Intihar s Krke, Franc Učakar z Blok (Nova vas pri Rakeku), Rudolf Bradač iz Župelovca pri Brežicah, Čebelarska podružnica v Cerknici, Frančiška Mrak z Viča pri Ljubljani, F. Borštnar iz Šiške pri Ljubljani, Andrej Bastarda iz Vrzdenca pri Horjulu, Ivan Kočevar iz Vevče vasi pri Semiču, Valentin Noč iz Škofje Loke in Josip Verbič iz Ljubljane.

Dasi je letos dosti manjši pridelek medu ko lansko jesen, vendar ga bo tudi letos poleg domače porabe nekaj vagonov za izvoz zlasti v Švico, Nemčijo in druge države. Čebelarstvo je v lepem razvoju, kar je vsekakor velikega pomena v narodnem gospodarstvu, saj donaša čebelarjem leto za letom lepe denarje.

Radio na velesejmu

Od vseh razstavljalcev na sejmu vzbuja posebno pozornost domača tvrdka z radiopotrebščinami Fran Bar, ki je letos razstavila v lastnem paviljonu ob glavni aleji. — Tvrdka se kot vodeča in najstarejša v svoji stroki ni strašila truda, ne velikih stroškov in je na sejmu razstavila izredno bogato izbero vseh radiopotrebščin, od malih sprejemnih aparatov na tri ali štiri elektronke do cele vrste novih krasnih aparatov za odvzemanje toka iz električnega omrežja, na izmenični in enakomerni tok. Njeni domači izdelki so prvovrstni, sposobni vsake konkurence in nedvomno prekašajo inozemsko blago. Njen salonski aparat za sprejemanje radiofonije in za reprodukcijo gramofonskih plošč je dokaz njenega strokovnega znanja in nedvomno višek domače produkcije. Poslušati prenos glasbe s tem aparatom je res užitek. Vsekakor zasluži tvrdka vse priznanje, ki ga ji tudi njeni številni odjemalci vedno in ob vsaki priliki izražajo.

8. september

Sokolova nedelja v Št. Vidu

Udeležite se prireditve! Dva nastopa: popoldne vseh oddelkov, zvečer devetorice iz Šiške. — Godba Sokola I.

12 miljonov Din za razširjenje ljubljanske elektrarne.

S Češkega in iz Avstrije vozijo opremo za nov parnoturbinski obrat s 3300 konjskimi silami

Izmenjava starih kablov v dolžini 53 kilometrov, da se vsa Ljubljana priklopi na vrtilni tok

Ljubljana, 7. septembra.

Včeraj sem šel mimo mestne elektrarne in sem slučajno opazil velik, močno z železjem okovani parizar, na katerem so peljali ogromen kotel, ki je tehtal najmanj 10.000 kg. Začuden, da imamo v Ljubljani voz, s katerim je mogoč tak prevoz, sem ustavil delavce in jih vprašal, čigav je voz.

— Spedicijskega podjetja Turk. Menda je edini voz v Ljubljani, na katerega se lahko naloži do 15.000 kg tovora. Tale kondenzator tehta natančno 12.000 kg. Kakor vidite, se mu kaj malo pozna ta teža.

100 vagonov materijala

— Kam peljete kondenzator?

— V mestno elektrarno!

— Kako da ravno sem?

— Povečujejo jo! Naše podjetje je zvozilo sem že okoli 50 vagonov materijala za nov parnoturbinski obrat.

Seveda sem se takoj obrnil in odhitel v elektrarno, da dobim podrobne informacije o povečanju mestne elektrarne, o katerem je javnosti doslej še jako malo znanega.

— Vodje g. Fortiča trenutno ni tukaj. Če stopite na dvorišče, ga morda dobite tam.

Na dvorišču poleg novo dozidanega dela elektrarne je že stal parizar s kondenzatorjem, konji so bili že izpreženi in delavci so se pripravljali, da potegnejo kondenzator z vintami z voza. Med njimi sem kot nalašč opazil spediterja g. Rajka Turka.

— Ravno prav, da vas dobim. Ali je res, da ste zvozili v mestno elektrarno že okoli 50 vagonov materijala?

— Res! Pa še za 50 vagonov ga bomo. Zdaj imamo že več dni opravka z najtežjimi stroji. Tak velikan se ne da kar tako spraviti na voz. V Ljubljani namreč nimamo nobenega žerjava, da bi dvigal tako težo. Vse moramo napraviti z vintami, kar je zelo zamudno delo

— Kdaj ga boste pa potem iztovorili?

— V par urah! Iztovoriti pa ga je težje kot natovoriti.

Medtem je prišel strojni mojster — vodja g. Fortič.

— Ravno včeraj smo se menili, kako dobro bi bilo, če bi se kaj objavilo o pripravah, ki se vrše za razširjenje mestne elektrarne. Ta reč nas neverjetno zaposluje!

Žerjav, ki bo dvignil 20.000 kg

V spremstvu g. Fortiča in g. Turka sem si ogledal novi hladilnik na dvorišču, ki pa je še nedovršen, ter nanovo prizidano strojnico. Zanimivi so v tem še nedokončanem prostoru ogromen podstavek globoko v suterenu, kamor pride kondenzator, in mo-

Ing. Ciuha, ravnatelj mestne elektrarne

gočni stebri, ki bodo nosili novo parno turbino nad njim 3300 konjskimi silami. Pod stropom bodo montirali žerjav, ki bo dvignil 20.000 kg. Računati je treba s tem, da bo treba ogromne stroje, ki jih bodo postavili v novo strojnico, večkrat očistiti ali pa tudi popraviti. Brez žerjava bi bilo tako delo silno zamudno.

V prvi strojnici so v obratu štiri parne turbine, v drugi pa dva Dieselnova motorja. V obeh strojnicah sta montirana pod stropom žerjava, ki dvigneta po 5000 kg. Žerjav v tretji na novo prizidani strojnici bo torej največji.

G. Fortič mi je razkazal tudi stikalne stene in razložil obratovanje mestne elektrarne. Kapak me ni pozabil peljati v staro kotlišče in potem v novo, ki je šele napol zgrajeno.

— Transport strojev in sestavnih delov zanje ni tako lahak, kakor bi si utegnili misliti. Treba ga je izvršiti z največjo skrbnostjo in biti povsod zraven, da se izvrši v redu. Spedicijsko podjetje Turk oskrbuje že desetletja kar najbolj zadovoljivo transporte za ljubljansko mestno občino. V nemali meri je tudi tokrat pripomoglo, da se pospešijo gradbena dela.

Zakaj je hidroelektrična centrala odložena

G. inž. Sonc, ki vodi povečanje mestne elektrarne, je bil radevolje pripravljen, da me pouči o razširjenju električne centrale Postregel mi je s podatki, ki so jih že opetovano obravnavali na proračunskih sejah ljubljanskega občinskega sveta.

— Vprašanje zgradbe hidroelektrične centrale je dospelo na mrtvo točko: Vedno novi načrti in najrazličnejša mnenja so zavlekla končno rešitev za več let. Ljubljana je to zavlačevanje težko prenašala, ker rabi električni tok takoj. Zato je bilo hitre odpomoči iskati edinole v povečanju obstoječe centrale, kar je ugotovil tudi že občinski svet s sklepom 10. aprila l. 1924. Naročil je upravnemu odboru mestne elektrarne, vodovoda in plinarne, da naj prouči razširjenje kalorične centrale in poroča o njem.

Ker je prodrlo prepričanje, da bi tudi v slučaju zgradbe hidroelektrične centrale rabila Ljubljana pri nizkih vodah primerno kalorično rezervo in je bila ta za dogledni čas premajhna, je bilo sklenjeno, da naj mesto razširilo svojo kalorično rezervo takoj in šele v drugi vrsti obravnava zgradbo hidrocentrale, ki bi potem z razširjeno kalorično rezervo tvorila izvršeni celotni program za ekonomično preskrbo Ljubljane in okolice z zadostnim cenenim električnim tokom.

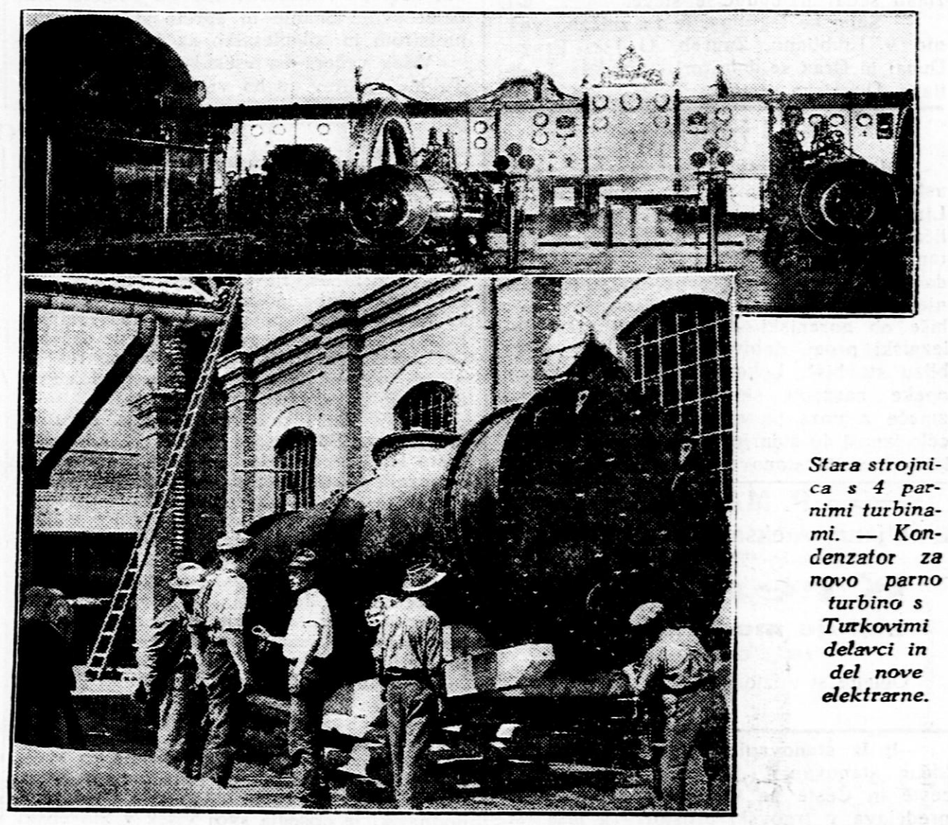

Stara strojnica s 4 parnimi turbinami. — Kondenzator za novo parno turbino s Turkovimi delavci in del nove elektrarne.

Prvo povečanje elektrarne

Program za povečanje obtoječe mestne elektrarne je predvideval razširjenje celotne strojnice, kamor naj bi se postavila parna turbina z več tisoč konjskimi silami. Načrt je bil načelno sprejet, izvršen pa z bistveno razliko, da smo postavili dva nova Dieslova motorja mesto parne turbine, ki naj bi se postavila pozneje, ko bo zanjo dovolj konzuma.

Spomladi l. 1925. se je z gradnjo pričelo, novembra istega leta pa je bil novi del elektrarne že v obratu. Na vogalu Slomškove in Kotnikove ulice se je k stari strojnici prizidala nova strojnica, v katero sta se postavila Dieselova motorja po 450 konjskih sil z generatorjema za 6000 voltov vrtilnega toka.

Za skupno delovanje s starimi napravami, ki proizvajajo istosmerni tok, smo postavili motorgenerator za 300 Kw. Pod novo streho so tudi prostori za visoko napetost in vse pretikalne naprave. Od tu se je položil v kabljih krožni vod za visoko napetost 6000 voltov v skupni dolžini okoli 10 km. Ta kabel napaja 6 transformatorskih postaj, kjer se visoka napetost pretvarja v uporabni tok z napetostjo 220/380 voltov.

Pozneje se je priklopila po kablju za visoko napetost tudi občina Vič, ki je dobila svojo transformatorsko štacijo poleg šole na Glincah. Razen malih izjem v mestu, smo že vse prostovodno omrežje na periferiji mesta preuredili za vrtilni tok. Takratni stroški za povečanje električnih naprav so znašali 8.124.000 Din. Uspeh ni izostal. Začetkom l. 1925. je imela mestna elektrarna 3256 odjemalcev, koncem l. 1926. pa že 4822. Prirastek v dveh letih je znašal torej 1557 odjemalcev.

Oddajanje vrtilnega toka

Radi vedno naraščajočega števila odjemalcev bi bilo nemogoče še nadalje shajati z obstoječimi stroji v bližajoči se zimi. Zato je občinski svet sklenil ponovno izdatno povečati mestno elektrarno. Pri raznih veletvrdkah na Češkem in v Avstriji smo naročili novo parno turbino za 3300 konjskih sil z generatorjem 6000 voltov, dva nova parna kotla z vsemi ekonomskimi pripravami in motorgenerator za 8000 Kw za napajanje istosmernega omrežja s parno turbino, ki bo na ta način ekonomično obtežena. Ta motorgenerator bo neobhodno potreben zlasti tedaj, če bi mestna elektrarna dobivala električni tok od kake vodne centrale.

Nova parnoturbinska naprava v mestni elektrarni bo proizvajala vrtilni tok, ki se bo po možnosti oddajal kot tak neposredno odjemalcem po novem omrežju za vrtilni tok. Zato je potrebno, da se čim več konzumentov tudi v sredini mesta, kjer je še prvotno istosmerni tok, pritegne na novi vrtilni tok. Elektrarna je dosedaj že vse proste vode, kjer ni bilo posebnih zaprek, preuredila za vrtilni tok. Ravnateljstvo uporablja vsako priliko, da tudi v sredino mesta polaga nove kablje, posebno če se stari kablji pokvarijo.

Preden bo vse notranje mesto priklopljeno na vrtilni tok, bo potekla še dolga vrsta let, ker tega dela ni mogoče izvesti takoj. Treba bo izmenjati vse obstoječe kablje v dolžini 53 kilometrov in vse žarnice, motorje in razne električne aparate.

4 milijone Din več dohodkov

— Koliko bo stalo sedanje povečanje elektrarne?

— Okoli 12 milijonov Din.

— Kdaj bo začel novi del elektrarne z obratovanjem?

— Okoli Novega leta.

— Koliko odjemalcev imate sedaj?

— Nad 8000. Z novim turbinskim obratom bo mestna elektrarna obvladala vse mesto in okolico ter uspešno konkurirala v ceni električnega toka z vsakomur, ki bi se hotel približati ljubljanskemu okolišu.

— Na koliko več dohodkov računate?

— Na približno 4 milijone Din.

Nadaljnji program mestne elektrarne

— Ali ni administrativno poslopje za urade, delavnice in skladišča mestne elektrarne in vodovoda premajhno?

— Da! V doglednem času bo treba misliti tudi na rešitev tega vprašanja.

— Kakšno je vaše mnenje glede raznih producentov in razpečevalcev električnega toka?

— Mestna občina bo morala priti z njimi čimprej na čisto.

— Kakšen je nadaljni program mestne elektrarne?

— Treba bo takoj misliti na hidroelektrično centralo ali pa na priklopitev na kako veliko elektrarno, recimo na Falo ali Velenje. Sedanje povečanje elektrarne bo zadostovalo kvečjemu za 5 let.

— Ali nima mestna občina že dolgo časa vložen načrt za hidroelektrično centralo v Kamniški Bistrici?

— Da! Vendar pa oblast do sedaj še ni razpisala komisijonelnega ogleda. —k.

Otvoritev I. slovenske filatelistične razstave

Ljubljana, 7. septembra.

Danes ob 10. je naše agilno filatelistično društvo otvorila v Jakopičevem paviljonu svojo prvo veliko razstavo. Navzoče filateliste in zastopnika vel. župana vladnega svetnika dr. Andrejko, zastopnika mestnega župana mag. direktorja dr. Zarnika, poštnega direktorja Gregoriča in direktorja poštne hranilnice dr. Vidmarja, čehoslovaškega konzula Ressla in tajnika Siebarja, delegata Nemške fil. zveze na Češkoslovaškem g. Hammarja iz Prage, avtorja slov. znamk g. prof. I. Vavpotiča ter drugo odlično gospodo je pozdravil višji državn. pravnik dr. Graseli v zastopstvu predsednika drutva dr. Dereanija, ki se je moral odpeljati na kongres zdravnikov v Amsterdam. Govornik je povdarjal velik pomen filatelije tudi za Slovence in prečital udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju na Bled.

Zanimiva razstava je bila že dopoldne prav dobro obiskana, jutri se pa pripeljejo filatelisti iz Zagreba in Beograda, med njimi tudi direktor Derosco, prvak naših filatelistov.

Razstava je z eno besedo nad vse pričakovanje popolna in za naše razmere v resnici impozantna.

Na njej vidimo vso Slovenijo v posameznih znamkah, štirojčkih in celo prav redke stvari v celih polah. Razstavljeni so pa tudi poštni žigi iz vse Slovenije na slovenskih znamkah, kompletna zbirka poštnih žigov Ljubljane od prve avstrijske znamke l. 1850. do danes, lepa kolekcija avstrijskih poštnih žigov od l. 1850.—1858. in krasna stara pisma z najredkejšimi znamkami najrazličnejših držav.

Z znamkami so zastopane skoro vse države sveta, posebno dobro pa klasična Nemčija in Italija ter ameriške države.

Dobrodelne znamke in zračne pošte vse Evrope so kompletne. Čudovita je zbirka Avstrija in prekrasna kompletna Jugoslavija od začetka do danes v štirojčkih.

Ker se na razstavo še povrnemo, omenjamo naj jo nikdo ne zamudi obiskati, ker je odprta le do 9. t. m. od 9. do 18. proti vstopnini 5 Din in 2 Din za dijake. Preverjeni smo, da bodo na razstavi videli mnogo zanimivega in poučnega tudi obiskovalci, ki se še ne pečajo s filatelijo.

Kamnoseška tvrdka Kunovar

Pravzaprav je to kamnoseško in kiparsko podjetje Franjo Kunovar — Boris Karlin, ki je razstavilo takoj pri vhodu v paviljon »H« osnutke raznovrstnih nagrobnih in javnih spomenikov, vse izdelano v minijaturi v merilu 1 : 10. Osnutki so prav posrečeni, kažejo moderno tendenco, vendar izredno estetiko oblikovanja. Tvrdka itak uživa velik sloves, vendar si ga je s pridobitvijo mladega akademičnega kiparja Borisa Karlina le še bolj povečala in si gotovo pridobila še večji krog odjemalcev. Karlin je razstavil več del v naravni velikosti. Njegova plastika priča o njegovem umetniškem hotenju in znanju in priznati je treba, da je mladi kipar velik talent, ki še mnogo obeta. Že njegov prvi nastop to dokazuje. Kunovar in Karlin sta zares ustanovila kamnoseško in kiparsko podjetje, ki kaže jasno tendenco navzgor.

—o—

Nov slovenski tenorist Gostič o sebi

Dolgoletna želja, da postane iz zborista solist, se mu je končno izpolnila

Ljubljana, 7. septembra.

V četrtek zvečer je nastopil v »Evgeniju Onjeginu« v vlogi Lenskega g. Josip Gostič, Pri svojem prvem večjem nastopu je dosegel velik uspeh. Obeta se nam, da dobimo tenorista velikega formata. Njegova trnjeva pot, preden se mu je posrečilo doseči večjo pevsko partijo, je razvidna iz njegovega pogovora z našim urednikom.

— Doma sem na Homcu pri Kamniku. Oče je bil organist, prav tako so bili organisti tudi vsi moji bližnji sorodniki. Oče mi je umrl l. 1919., nakar sem 19 let star prevzel po očetu službo organista. Ravno takrat sem dokončal orglarsko šolo pod vodstvom profesorja Stanka Premrla. Službo organista sem izvrševal do l. 1921.

Za gledališče sem se zanimal takoj od njegove otvoritve po vojni. Moje navdušenje zanj za časa mojega službovanja na Homcu ni prenehalo, temveč se je celo stopnjevalo. Vozil sem se redno s Homca z vlakom v Ljubljano k opernim predstavam, nazaj pa sem hodil peš, ker ni bilo zvez in sem moral biti zjutraj radi službe doma. Pot iz Ljubljane do Homca sem prehodil navadno v 4 urah.

Čim delj sem obiskoval operne predstave, tem bolj je zorela v meni misel, da pojdem k teatru. Samo kako? Sklenil sem, da se vpišem na konservatorij, obenem pa skušam priti v operni zbor. Ko sem odpovedal na Homcu službo organista, je bila vsa vas razburjena.

— »Med »šavšpilerje« gre, je šlo po vasi. Taki ljudje niso nič vredni.

Materi je bilo hudo. Bila je mnenja, da je najbolje zame, če ostanem na Homcu in se držim cerkve.

Na konservatoriju so me takoj sprejeli, s sprejemom v operni zbor pa je šlo bolj težko. S protekcijo sem tudi to dosegel in bil sprejet kot drugi tenorist. S tem mi je bilo omogočeno, da se vzdržujem in da lahko študiram. Ko sem spoznal zakulisno življenje v operi, se je moja vnema, da postanem operni pevec, precej ohladila. Imel sem lep, a jako šibak glas, tako da mi je vsak rekel, da sem za petje v malih prostorih zelo dober, za opero pa ne. Tako se je v meni porodila želja, da postanem učitelj solopetja.

Po 6 letih študiranja na konservatoriju in nastopanju v opernem zboru sem moral l. 1927. k vojakom v Osijek. Ko sem se vrnil po 9 mesecih v Ljubljano, mi je gledališka uprava sporočila, da sem reduciran. Na konservatorij sem se takoj zopet vpisal. Mučile pa so me skrbi, kje naj dobim sredstev za šolanje.

Po dveh mesecih sem bil slednjič le sprejet v operni zbor, vendar pa z zelo majhno plačo. Na konservatoriju mi ni šlo dosti bolje — ker sem po 6 letih študija dobil najslabši red, ki ga lahko dobi pevec. Kako je z menoj, je najbolje vedela moja profesorica ga. Födranspergova. Tu bi vam lahko veliko povedal, pa je bolje, da molčim . . . Ravno zato, ker so rekli, da nimam glasu, sem se še bolj posvetil petju. Rezultat je bil ta, da sem imel lansko jesen nenadoma tak glas, da mi je dal ravnatelj Hubad peti — Wagnerja.

Pri proslavi Lajovčeve 50letnice so postali glasbeni krogi pozorni name. Dobil sem zopet veselje za poklic opernega pevca. V operni šoli na konservatoriju, ki jo vodi ga. Cirila **Škerlj-Medvedova**, me je čul dirigent g. **Štritof**, ki se je zelo toplo zavzel zame. Pri sklepni produkciji konservatorija me je čul tudi ravnatelj g. **Polič**. Na vzpodbudo administrativnega ravnatelja g. **Mahkote** sem stopil drugi dan k ravnatelju Poliču. Bil je tako ljubeznjiv, da mi je dal za poskušnjo naštudirat vlogo Lenskega v »Evgeniju Onjeginu«.

S kakšnim uspehom sem pel, vam je znano. Bil sem zelo vesel, ko sem bil deležen toplega priznanja občinstva kakor tudi svojih kolegov, katerih kritika je pač najstrožja.

Včeraj me je ravnatelj Polič poklical k sebi in mi je na moje največje veselje sporočil, da me oprošča vseh nastopov v zboru in da naj se pridno posvetim nadaljnemu študiju. Pel bom vloge v operi »Car in tesar«, v «Gorenjskem slavčku« in v opereti »Ptičar«. Upam, da bom še nastopal v »Evgeniju Onjeginu«.

Predvsem sem vnet za lirične tenorske partije. Zavedam se, da mi še mnogo manjka, zato si želim pevskega in igralskega študija ter mnogo vlog. Čutim potrebo, da odidem po par letih v svrho izpopolnitve svojega študija v inozemstvo. —

Nadejamo se, da bo gledališka uprava v polni meri upoštevala želje g. Gostiča ter mu dala priliko, da se razvije v pevca odličnih kvalitet. —k

Stavbno gibanje v Ljubljani

V Rožni dolini zrase zdaj tu zdaj tam kaka hiša iz tal. Tako si je postavil svoj dom v zadnjem času tudi železniški uslužbenec Sluga. V njegovi visokopritlični, enonadstropni hiši bo tudi podstrešno stanovanje. Zdaj izvršujejo zidarji le še manjša dela, mizarji, pečarji, sobni slikarji in elektromonterji bodo pa tudi kmalu s svojim delom gotovi. Zidarska dela je prevzel zidarski mojster Kozamurnik. — Za enonadstropno visokopritlično hišo Alojzija Čeha je v delu betonsko temeljno zidovje, za katero se mora gramoz dovažati, ker je v tleh mehak svet. Podstrešje se priredi v stanovanje, v pritličju bo pa gostilnica. Vsa dela se imajo tako pospešiti, da bodo prostori še pred zimo porabni. Zidanje vodi zidarski mojster Kozamurnik.

Na Glincah je v delu podaljšanje ceste IX na desnem bregu Gradaščice. Ta cesta bo vezala Tržaško cesto in Gerbičevo ulico. Ob tem podaljšku je danes že cela skupina novih, ličnih hiš. V zadnjem času je tu zrasla iz tal visokopritlična hiša sobnega pleskarja Ferdinanda Jenka. Zdaj se vzidavajo okenski okviri in pa podboji ter ometavajo stene znotraj in zunaj. V hiši bodo štiri stanovanja, ki bodo prihodnji mesec gotova. Zidarska dela vodi zidarski mojster Anton Celarc. — Zraven Jenkove hiše stoji visokopritlična hiša železniškega uslužbenca Tometa. Prostori znotraj so ometani in v nje je napeljana električna luč. Tome je pomagal ves svoj prosti čas pri zidanju in je njegovo delo zaleglo najmanj za enega delavca, kar se mu mora šteti v čast. Zunanje stene dobe omet na pomlad. Tome se bo vselil v svojo hišo že prihodnje dni. Zidarska dela je imel v rokah zidarski mojster Marinčič.

V Šiški se pridno zida. V Verovškovi ulici ima železniški uslužbenec Fr. Rozina visokopritlično svojo hišo v grobem dozidano. Poleg visokopritličnega stanovanja bo v Rozinovi hiši tudi kletno in podstrešno stanovanje. Zdaj se vzidavajo okenski okviri in podboji ter ometavajo notranje stene. Hiša bo v dveh tednih porabna. Zidarska dela ima izvršiti stavbnik Angelo Battelini. — V novi še ne zgrajeni in z imenom označeni ulici, ki drži od juga proti severu na Janševo cesto, se je izkopal svet za temelj visokopritlični hiši železniškega uslužbenca Lovra Kerna. Vsa dela se morajo tako pospešiti, da se bo gospodar v dveh mesecih lahko vselil. Zidarska dela izvršuje stavbnik Angelo Battelino. — V bližini Pozničeve vile ob Vodovodni cesti so pričeli ta teden s prvim delom za visokopritlično hišo Vendelina Sadarja, učitelja v pokoju. Zgradba bo že pred zimo gotova in tudi porabna. Zidarska dela bo izvršil zidarski mojster Matko Curk.

Na zapadni strani Dunajske ceste onkraj Stadiona je izkopan temelj za visokopritlično hišo železniškega uslužbenca Sonca. V hiši bo tudi kletno stanovanje. Zidarska dela izvršuje stavbnik Anton Mavrič. — Blizu Sonca, a nekoliko dalje od Dunajske ceste so začeli ta teden kopati svet za visokopritlično, enonadstropno hišo vrhniškega poštarja Josipa Kumerja. Na obe stavbišči so napeljane vodovodne cevi. Tudi dobita obe hiši električno razsvetljavo. Zidarska dela je prevzel zidarski mojster Anton Mavrič.

V Pleteršnikovi ulici so zadnje dni pričeli kopati svet za temelj visokopritlični, enonadstropni hiši, ki sta si jo sklenila postaviti pisatelj Franc Finžgar in prof. dr. Alojzij Zupan. Zidarska dela bo vodila Gradbena družba. — Tu imata svoji novi hiši tudi prof. Puntar in dr. Moro. Pri obeh hišah je v delu moderna betonska ograja.

TEMA NA HODNIKU.

Zakonski mož pripoveduje prijateljem: Pozno ponoči sem se vrnil domov, na hodniku je bila tema kakor v rogu. žena mi je odprla in misleč, da je sobarica, sem jo poljubil.

— No, in kaj potem?

— Zašepetala mi je na uho: Zdaj ne, moj mož se utegne vsak hip vrniti

NEDELJSKI POČITEK.

Prijatelj, povej mi, zakaj sedi tašča pri tebi dan za dnem, samo v nedeljo ne?

— Ker spoštuje nedeljski počitek.

Dnevne vesti.

— **Politični Angljiznović na razstavi naše rivijere v Pragi.** Naš poslanik v Pragi dr. Angjelinović je posetil v četrtek dopoldne v spremstvu zastopnika predsednika Udržala in našega konzula Dajčića razstavo jesenske in zimske sezone jugoslovenske rivijere na praškem velesejmu. Poslanika so na razstavišču prisrčno pozdravili zastopniki tujsko prometnega urada, Jadranske Straže, Češkoslovaško-jugoslovenske lige in novinarji.

— **Prodaja pitne vode na postajah prepovedana.** Generalna direkcija državnih železnic je iz higijenskih razlogov prepovedala prodajo pitne vode na postajah.

— **Naročeni vozni listki.** Ker se vnaprej plačani vozni listki naročajo in izdajajo za različne dobe, je generalna direkcija državnih železnic naročila vsem postajam, da smejo prejemati naročila samo na 1, 3, 6 ali 12 mesecev, kakor je določeno v tarifi in sicer samo na predpisanih tiskovinah. Ko dobi postaja dotični vozni listek, ga mora naročnik prevzeti v 10 dneh, računano od datuma veljavnosti. Če ga v 10 dneh ne prevzame, mora postaja vozni listek uničiti in vrniti oblastni direkciji, ara pa ostane železniški upravi.

— **Iz državne službe.** Za vršilca dolžnosti ravnatelja in profesorja državne Srednje tehnične šole v Novem Sadu je imenovan profesor srednje tehnične šole v Ljubljani ing. Rudolf Škof; predmetni učitelj na dvorazredni Trgovski šoli v Ljubljani Maks Kovač je na lastno prošnjo premeščen na državno Trgovsko akademijo v Mariboru; v višjo skupino sta pomaknjena profesorja Srednje tehnične šole v Ljubljani dr. Valentin Rožič in Ivo Tejkal; vpokojen je arhivski uradnik oblastne tehnične uprave v Ljubljani Maks Semen; za kontraktualnega uradnika pri oddelku za šumarstvo je imenovan absolvirani maturant Jožko Krošelj.

Primarij dr. Fr. Derganc,

Ljubljana, Komenskega ulica 4,

— ne ordinira do konca septembra. —

— **General Vrangl bo pokopan v Beogradu.** Naša vlada je dovolila, da prepeljejo zemske ostanke generala Vrangla iz Belgije v Beograd, kjer se bo vršil svečan pogreb 6. oktobra. General Vrangl bo pokopan v ruski cerkvi na starem pokopališču v grobnici, nad katero bo postavljen skromen spomenik.

— **Posebni vlak Ljubljana—Bled.** Z ozirom na močno frekvenco, vozi v nedeljo dne 8. t. m. ob ugodnem vremenu od Ljubljane gl. kol. do Jesenic, odnosno Bledajezera posebni vlak z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 5.30 in prihodom na Bledjezero ob 7.56. V nasprotni smeri vozi posebni vlak iz Bleda-jezera ob 18. uri in prihaja v Ljubljano gl. kol. ob 20.18.

— **Prepovedani italijanski list.** Notranje ministrstvo je prepovedalo uvažati in širiti v naši državi v Rimu izhajajoči italijanski list »La Gazzetta del Mezzogiorno«.

— **Polovična vožnja na Bled.** Poleg običajnih vlakov vozi jutri na Bled tudi posebni vlak, ki bo odpeljal iz Ljubljane ob 5.30 zjutraj. **Za vse vlake velja polovična vožnja.** Legitimacije za polovično vožnjo se bodo dobile na veseličnem prostoru na Bledu v Zaki. — Vsak udeleženec kmetskega praznika, ki se bo peljal na Bled z vlakom naj zahteva pri železniški blagajni na vozni listek moker žig. Ta vozni listek naj shrani vsakdo, ker velja isti z legitimacijo za vožnjo nazaj.

— **Največja bojna ladja v šibeniški luki.** Včeraj dopoldne je pristala v šibeniški luki angleška križarka London«, ki je baje največja bojna ladja na svetu. Križarka je bila dograjena lani, dolga je 200 m in vozi s hitrostjo 32 milj na uro. Oborožena je z deset 20 cm topovi, njena posadka šteje 30 častnikov in 800 mož. S križarko se je pripeljal tudi angleški admiral H. W. Parker. V Šibeniku so Angležem priredili svečan sprejem. Na obali je bila četa mornarjev z godbo na čelu, navzoči pa so bili tudi odlični predstavniki mesta in vojaštva. — V Split so včeraj prispeli prvi brodovi najavljene angleške vojne mornarice.

— **Polovična vožnja za udeležence kmetskega praznika na Bledu. Ob priliki velike konjske dirke in kmetskega praznika na Bledu je dovoljena na vseh vlakih razen OE polovična vožnja. Legitimacije se bodo dobile na veseličnem prostoru v »Zaki«.**

Privatni detektivski zavod

Rimska cesta 9

— **Pojasnilo.** Z ozirom na članek **»Junak noža«** priobčen v »Slovenskem Narodu« z dne 30. avg. t. l., ugotavljamo, da nismo imeli namena delati krivice v vsakem oziru miroljubnim fantom trga Mengeš, kakor tudi ne bližnjim vaščanom, ki spadajo pod občino trga Mengeš. Vas Ihan je neposredno pri Domžalah in sicer v vzhodni smeri, zato je Mengeš imenovan popolnoma po nedolžnem in to **gotovo namenoma.** K vsem tem pa pripomnimo, da si dela spričevalo vsak sam, to pa velja seveda tudi za onega, ki si v škodo drugih upa pretvarjati krajevna imena.

— **Šola Glasbene Matice v Mariboru** prične z vpisovanjem gojencev v ponedeljek, 9. t. m. dnevno od 10. do 12. in od 16. do 18. ure. Novi gojenci morajo priti k vpisovanju v spremstvu svojih staršev, odnosno njih namestnikov, ter imajo pri vpisovanju predložiti svoje zadnje šolsko spričevalo. Podrobnosti iz uličnih plakatov, oziroma v ravnateljstvu Glasbene Matice.

— **Oražnova koča pod Črno prstjo** se zatvori v ponedeljek dne 9. t. m. in ostane čez zimo zaprta. Malnerjeva koča pod Črno prstjo ostane do nadaljnega oskrbovana.

— **Slovenci v Ameriki.** V Clevelandu je umrla 19. avgusta Marija Količ, rojena Meštrovič. — Istotam je preminul Ljubljančan Emil Seliškar v starosti 17 let. — V kraju Chisholm je umrla Slovenka Svetič. Podlegla je operaciji. Zapustila je moža in 9 otrok. — V kraju Virginia, država Minnesotta je umrla Slovenka Klinkova. Pokojna je bila rodom iz Brnčanje vasi pri Velikih Laščah. Stara je bila šele 30 let. Zapustila je moža in 8 otrok.

NOVOST!

Slav. občinstvo vljudno opozarjamo na veliko izbero najmodernejših 1868

električnih svetil, testencev, krasnih svilnatih in porcelanskih senčnikov,

električnih aparatov, žarnic in prvovrstnega radijskega materijala. „Elektroindustrija", družba z o. z., Ljubljana, Šelenburgova ul. 3 in 6, telefon 2314.

Velesejmska izložba: paviljon H. št 443-447

— **Tudi vojvodinski židi protestirajo proti izgredom v Palestini.** Na pobudo novosadske židovske občine so vojvodinski židi v sredo priredili v Novem Sadu velik protestni shod proti izgredom v Palestini. V židovski sinagogi se je vršila žalna služba božja, na shodu pa je bilo sklenjeno, da se vojvodinski židje pridružujejo protestom proti nasilju v Palestini. Obenem je bilo določeno, da bodo vojvodinski židje tudi gmotno podpirali svoje trpeče rojake.

— **Popravek.** Izvolite objaviti glede na članek na 3. strani »Sloveskega Naroda« št. 202, od 5. t. m. pod naslovom Iz Novega mesta »Nerednosti pri dostavi časopisov« v prvi prihodnji številki sledeči uradni popravek: Ni res, da zapeljujejo pošto za Novo mesto baje v Karlovec, res je, da odpravizata uredništva »Jutra« in »Slovenca« še vedno preko Židanega mosta in Brežic, dasi smo to pot radi relativne nesigurnosti odsvetovali. Dne 3. t. m. je imel avto na progi Brežice—Novo mesto defekt in ni pravočasno dospel. Tudi v prejšnjih slučajih je bila kriva zamuda vlakov, ne pa poštno osobje. V. d. starešina Nadrag.

— **Brežice.** Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva v Brežicah priredi s sodelovanjem podružnic brežiškega okraja sadno razstavo, ki se otvori v nedeljo 15. t. m. v risalnici meščanske šole v Brežicah in bo trajala do 22. t. m. Razstavi se pridružujejo pod spretnim vodstvom sreskega referenta g. Ambroža v Krškem tudi podružnice krškega sreza. Na razstavi bodo jabolka, hruške, slive, breskve, kutne in drugo sadje, vrhu tega pa tudi razna povrtnina, grozdje, med, prvovrstne vkuhane sadne konzerve in drugo. — Na razstavo se vabijo vsi ljubitelji izbornega sadja, zlasti pa trgovci s sadjem, ki se bodo lahko prepričali, koliko izvrstnega sadja premore Posavje.

— **Vreme.** Vremenska napoved nam obeta oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je bilo lepo samo v Splitu, drugod pa bolj ali manj oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 34, v Sarajevu in Splitu 31, v Zagrebu in Skoplju 29, v Ljubljani 27.7, v Mariboru 25 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762 mm, temperatura je znašala 15.2 stopinj.

Ljubljanski velesejem

nedelja 8. septembra dopoldne in popoldne

Tekma harmonikarjev

Preko 100 tekmovalcev

— **Drzen roparski napad.** V bližini Bosanskega Petrovca je bil te dni izvršen nenavadno drzen roparski napad na avtomobil. Ko je šofer Hamdija Šekić vozil po zapuščeni cesti, je moral avtomobil radi kupa kamenja, ki je ležalo sredi ceste, ustaviti. V tem hipu so planili iz zasede skriti razbojniki in se pognali proti avtomobilu. Šofer se pa ni ustrašil. Naglo je pognal motor in zavil s ceste na travnik, od tu pa zopet na cesto. Roparji so streljali za njim. Ena krogla ga je zadela v roko, druga ga je pa oplazila po licu. Kljub temu se je šoferju posrečilo pobegniti. V Petrovcu je o drznem napadu obvestil orožnike, ki so takoj pričeli zločince zasledovati. V kratkem času je bil to že drugi roparski napad na avtomobil na isti cesti.

— **Samomor v Osijeku.** V Osijeku se je včeraj zjutraj zastrupila z octovo kislino Rožika Bodhal, žena trgovskega potnika Viljema Bodhala. Izpila je večjo količino kisline in je bila takoj mrtva. Vzrok samomora ni znan, zdi se pa, da je ženo potrla ločitev od moža. Mož je bil namreč nedavno obsojen na več mesecev ječe, žena pa je medtem pričela ljubavno razmerje z nekim natakarjem.

— **Nepojasnjen uboj.** V mitroviško bolnico so te dni pripeljali težko ranjenega 27-letnega delavca Štefana Rebića. Bil je nezavesten in je v bolnici poškodbam podlegel. Kdo je Rebića napadel, še ni ugotovljeno, baje ga pa je pobil neki Nikola Obradović iz sela Dobrinci. Rebić je bil oženjen in oče treh otrok.

— **Električni tok ubil otroka.** V torek so v Beški v Sremu elektrotehnični monterji napeljavali električno žico. Neopažno je prišel v bližino 6-letni Emil Boboš, sin uglednega tamošnjega trgovca. Otrok je prijel za visečo žico in električni tok ga je ubil.

— **Društva sv. Cirila in Metoda ima svojo veliko skupščino v Kranju, dne 15. septembra ob 11. uri dopoldne. Pred skupščino se vrši ob 9. uri zaupni shod delegatov. Kdor se želi udeležiti skupnega obeda, mora sporočiti tri dni poprej predsedniku podružnice g. dr. Simon Dolarju, profesorju v Kranju. Udeleženci imajo pravico do polovične vožnje na vseh železnicah. Pri vstopni postaji se kupi celo karto, na katero se naj zahteva mokri žig. Ta karta velja potem za vožnjo nazaj, vsled česar se jo ne sme oddati v Kranju. Pri zborovanju dobi vsak potrdilo o udeležbi.** 508/n

— **Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana** vabi svoje člane, ki se nameravajo udeležiti letošnje glavne skupščine Udruženja v Sarajevu v dneh 27., 28. in 29. septembra, da najkasneje do petka, 13. t. m. prijavijo svojo udeležbo tajništvu sekcije. Prijava naj obsega ime člana, imena sopotujočih rodbinskih članov in da-li naj se preskrbi stanovanje in za koliko oseb. — Z glavno skupščino so združeni razni ogledi in izleti. Zasigurano je znižanje voznine vsaj za polovico. Pristojna ministrstva so za državne inženjerje že dovolila za to izreden dopust. 509/n

— **Radio-poslušalce opozarjamo** na propagandni koncert poznane tovarne testenin »Pekatete« v Ljubljani, ki se vrši v nedeljo 8. t. m. popoldne z izbranim sporedom. 504-n

— **Opozarjamo na današnji oglas** otvoritve nove trgovine »Lana« tekstilne tovarne dr. z o. z. v Ljubljani. 505-n

— **Pisarna Podpornega društva slepih v Ljubljani** se preseli **v Ključavničarsko ulico št. 3. II. nadstropje.** Vhod Mestni trg 22 ali Cankarjevo nabrežje 13. Podpirajte zlasti sedaj najbednejše slepe. 6-L

— **Sejmske legitimacije za znižano vožnjo** v Ljubljano, Zagreb, Osijek, Prago, Dunaj in Graz se dobe pri »Putniku«, Ljubljana, Dunajska cesta 1. 489-n

Iz Ljubljane

—lj **Železničarska uprava za svoje uslužbence.** Železničarski nameščenci v Ljubljani so si letos sezidali lepo število ličnih modernih hiš in vil. To jim je bilo tem lažje, ker jim je železničarska uprava dovolila brezplačen prevoz izvrstne gorenjeradgonske opeke. Železničarji, ki zidajo hiše ob gorenjski, dolenjski ali južni železniški progi, dobivajo opeko kar se da blizu stavbišč. Lokomotiva pripelje vagon opeke nasproti stavbišča. Tu se opeka zmeče z voza in vozi na samokolnici ali celo iznosi do zidarjev. Lep primer, kako se lahko manjša stanovanjska mizerija.

P. MAGDIČ

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 1.

Kreacije

zadnje mode za dame in gospode

Oglejte si v izložbah! 1866

P. Magdič.

—lj **Iz stanovanja trgovski lokal.** Pritlično stanovanje na oglu Gosposvetske ceste in Ceste na Gorenjski kolodvor se predelava v trgovski prostor. Ta hiša (št. 12) jer lastnina Rudolfa Trcota. V zadnjih letih se je lepo število pritličnih stanovanj v našem mestu preuredilo v trgovske lokale, kar je kolikor toliko povečalo stanovanjsko mizerijo.

—lj **Obnova hiš.** Brata Anton in Ivan Kam popravljata in obnavljata pritlično svojo hišo (št. 3) v Linhartovi ulici.

—lj **Cestni valjar ravna in gladi ljubljanske ceste.** Ta teden puha in sopiha cestni valjar po Gerbičevi ulici, da bo ravna in gladka kakor asfaltna cesta. Ob tej cesti je zadnja leta zrasla cela vrsta lepih večjih in manjših hiš, katerim bo z lepo gladko cesto zelo ustreženo.

—lj **Na Valvazorjevem trgu** je v delu betonski temelj za Napoleonov spomenik. Izravnava Vegove ulice bo pa v grobem kmalu gotova spričo številnih delavcev, ki vlačijo krampe in lopate in nekaj voznikov, ki odvažajo nakopan material na drugo določeno jim mesto.

—lj **Top se ni razletel.** K naši včerajšnji notici, da je razneslo na Gradu top, nam poročajo, da ta vest ni točna. Oddanih je bilo 21 strelov, kakor je bilo določeno, a od topovske cevi je odlomilo samo neznaten košček, ki je odletel nekam na Mestni trg. Šipe niso popokale od drobcev, ker se top sploh ni razletel. Top ni starega modela.

—lj **Christofov državno koncesijonirani zasebni učni zavod v Ljubljani,** ustanovljen leta 1904, vpisuje še ves september na Domobranski cesti 7/I. Vpisnina 7 Din, šolnina nizka; revni in pridni gojenci imajo popust. — Na železnici imajo gojenci popust enako dijakom srednjih šol. — Zavod preskrbuje absolventom službe. — Pričetek pouka 1. oktobra. 498/n

—lj **V počastitev spomina** nepozabnega prijatelja I. Medveda daruje g. Robert Stenovic za uboge slepe Din 200.

—lj **Današnja predstava »Stilmondski župan«** v dramskem gledališču zaradi nenadno nastalih tehničnih ovir odpade.

—lj **Dr. Avramović** do nadaljnega ne ordinira.

—lj **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.** V nedeljo 8. t. m. zbirališče na izlet točno ob pol 2. uri popoldne v društvenih prostorih. Vsi in vse! 506-n

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše! 13

Ljubljančanke, na plan!

Miss Talijo čaka nagrada v obliki enoletnega abonmaja v gledališču — Umetniško bohemski večer, na katerem nastopi »tajna policija«

Ljubljana, 7. septembra.

O sporedu in pomenu umetniških večerov Udruženja gledaliških igralcev nam piše tajnik Udruženja g. Lojze **Drenovec.**

Umetniška večera Udruženja gled. igralcev Ljubljana, ki se bosta vršila 14. in 15. t. m., obakrat ob 8. zvečer v veliki dvorani hotela Union, bosta nudila izreden užitek vsem posetnikom. Prvi večer, v soboto se bo vršila akademija. Uvodno besedo spregovori priljubljeni upravnik gledališča, pesnik g. O. **Župančič.** Nato se bodo vrstili gled. orkester pod vodstvom opernega ravnatelja g. **Poliča,** operni solisti s koncertnim in opernim sporedom, dramski solisti z recitacijami, mešani in moški operni zbor z dirigentom g. **Neffatom.**

Drugi večer, v nedeljo, se bo vršil umet.-bohemski večer pri pogrnjenih mizah. Spored tega večera bo lažjega, veselega značaja skratka svojevrstna prireditev. V Ljubljani je bil podoben večer l. 1921 na vrtu hotela Tivoli v času, ko se je vršil kongres Udruženja gled. igralcev SHS. Poleg pesmi, operetnih arij, dvospevov, tercetov, komičnih nastopov, prizorov itd. bo pokazal naš balet svoje znanje in spretnost s plesnim mojstrom in soloplesalko na čelu.

Višek večera bo vsekakor **volitev »miss Talije«.** Volitev se bo vršila z nalašč v ta namen pripravljenimi razglednicami. Pri volilni izbiri ne bo odločevala lepota, temveč tudi ono, kar privlači, kar ugaja pri nežnem spolu; z eno besedo »fest« mora biti! V svrho hitrejšega, brezhibnega poteka volilnega »boja« bo organizirana »tajna« policija z vidnimi znaki. Za vsa imena bodo ti tajni organi vedeli ali v najkrajšem času zvedeli in brezplačno javili volilcem in volilkam. Volil bo lahko vsak in vsaka tudi večkrat (brez kazni), ako bo dovolj spreten. Voljena bo pa mogla biti samo na večeru prisotna gospa ali gospodična. Samoobsebi se razume, da so članice gledališča izvzete, to pa zato, ker je odbor Udruženja mnenja, da so kolegice itak vse izven konkurence. »Miss Talija« bo počaščena z enoletnim abonmajem v gledališču, in to pred občinstvom takoj po zaključku štetja.

Zakaj vse to? Odbor Udruženja se predobro zaveda bodočih težkih, a vendar izpeljivih nalog. Socijalno vprašanje gled. članstva ni rožnato. Ali v njem leži in tiči moč do izboljšanja, zakaj misel človeka združena z energično voljo je nezlomljiva sila. Penzijskemu fondu si mora članstvo samo napraviti solidne temelje! Eksistenco je treba zagotoviti tudi bolniškemu fondu! Onemoglim starejšim, od dela izmučenim in izčrpanim, bolnim, brezposelnim tovarišem in tovarišicam je potrebna pomoč in zato smo vsi in vse na delu za oživotvorjenje naših želja in zato ta dva večera!

—o—

Važnost instrumentalnega pouka

Študij orkestralnih instrumentov (viola, čelo, kontrabas, flavta, oboa, klarinet, fagot, rog, tromba, pozavna) se je začel v novejši dobi sicer polagoma, a razveseljivo razvijati in kaže že sedaj prav lepe uspehe. Od uspešnega študija teh instrumentov je v prvi vrsti odvisen razvoj in napredek raznih godb in orkestrov v naših krajih.

Da bi imela posamezna večja pa tudi manjša središča lastne godbe, je že dolgo vrsto let iskrena želja, pa tudi potreba posameznih faktorjev, odnosno udejstvovanja jim je ta panoga glasbenega udejstvovanja pri srcu. Najstarejša krajevna godba v Sloveniji je najbrže domžalska godba, ki se je uspešno udejstvovala. Sledeč temu zgledu so se ustanovile društvene in mestne godbe v Kranju, na Jesenicah, v Novem mestu, Celju, Mariboru in Ptuju, dalje v Litiji; danes je že cela vrsta manjših krajev, ki imajo svoje, bodisi sokolske, orlovske ali pa gasilske godbe. Tudi v Ljubljani so bili tekom zadnjih 50 let izvršeni že razni poizkusi glede ustanovitve civilne godbe, odnosno orkestra. Pred leti je poskušala Filharmonična družba, ki je vpeljala na svoji šoli tudi pouk na pihala, toda brez trajnega uspeha. Pozneje se je ustanovila Društvena godba, ki je dosegla svoj višek v Slovenski Filharmoniji pod vodstvom slavnega dirigenta Talicha. Slovenska Filharmonija je po letu 1908 postala tudi gledališki operni in operetni orkester. Žal, da je s početkom svetovne vojne morala svoje delovanje ustaviti. Po svetovni vojni je dobilo naše gledališče prvi poklicni civilni orkester v Sloveniji, ki je bil v resnici izvrsten tako v posameznih instrumentih, kakor tudi v celoti. Iz opernega orkestra je izšel slavni Zikov kvartet, ki je znan po vsej Evropi. Kmalu po prevratu je ustanovil dr. Josip Čerin prvi slovenski vojaški orkester, s katerim je priredil celo vrsto izvrstnih simfoničnih koncertov. Jeseni leta 1919. pa je nastalo na pobudo dr. Ivana Karlina in prof. Karla Jeraja Orkestralno društvo Glasbene Matic, ki je tekom svojega 10-letnega delovanja dalo nad 20 umetniških koncertov.

Istočasno z ustanovitvijo opernega orkestra pa je začel forsirati odbor Glasbene Matice ljubljanske pouk orkestrskih instrumentov tako na šoli kakor tudi na konservatoriju. Tako odbor Glasbene Matice, kakor tudi ravnateljstvo drž. konservatorija se trudita z vso vnemo, da bi pridobila za orkestralne instrumente čim več gojencev. Ukovina za te predmete je določena na minimalne zneske, ki se pa posameznim nadarjenim gojencem še znižujejo, odnosno se jim daje pouk brezplačno. Vse to zato, da bi imeli Slovenci, ki smo za glasbo v resnici nadarjeni, čim več izvežbanih poklicnih godbenikov, pa tudi izvrstnih godbenikov-ljubiteljev diletantov. Le na ta način je mogoča ustanovitev, pa tudi uspešen razvoj godb in orkestrov, ki jih imamo tako častno število že danes širom Slovenije.

Oba faktorja, ravnateljstvo konservatorija in Glasbena Matica iskreno želita, da bi se pouk na konservatoriju čim bolj dvignil, se stopnjema razvijal in da bi se za njega priglasilo čim več za glasbo nadarjenih učencev. Zato pozivlja ravnatejstvo šole in konservatorija vse one, ki čutjo v sebi veselje, marljivost in nadarjenost, da se odločijo za študij zgoraj navedenih orkestralnih instrumentov, predvsem pa za študij viole, violončela ali kontrabasa, ki so pravzaprav poleg violin temelj in glavna opora vsakega orkestra, čeprav v najmanjši sestavi. Kdor je nadarjen in marljiv, bo našel tako v odboru kakor tudi v ravnateljstvu vso oporo in pouk mu bo na katerikoli način absolutno omogočen.

Vpisovanje se vrši na konservatoriju dne 11. in 12. t. m., na šoli Glasbene Matice pa od 11. do 14. t. m.

MUDI SE.

Graver pomočniku ki gravira v prstan napis: »Mojemu Štefanu«:

Požuri se, sicer dobi ta ženska drugega in pošlje prstan nazaj.

POŽRTVOVALNOST.

— Zate dušica, sem pripravljen pretrpeti celo Tantalove muke.

— Kako to?

— Pripravljen sem poročiti se s teboj.

NA ULICI.

Kratkoviden gospod se v zadnjem hipu umakne motociklistu in zakriči: Grom in strela, ali ne znate trobiti?

Motociklist: Vi znate imenitno.

Sokol

Zlet ljubljanske sokolske župe na Viču

V dneh 14. in 15. t. m. se vrši II. zlet sokolske župe na Viču, v proslavo 20letnice obstoja Sokola na Viču in sokolske župe Ljubljana. Z zletom so združene tudi župne tekme v lahki atletiki in na orodju. Po dosedanjih prijavah obeta biti število tekmovalcev in tekmovalk prav častno. Tekmovalne vaje so za vse oddelke one, s katerimi se bo tekmovalo na II. jugoslovenskem vsesokolskem zletu v Beogradu l. 1930. Vsi tekmovalci in tekmovalke ter naraščaj morajo biti v Ljubljani oz. na Viču že v soboto 14. t. m. Tekme se pričnó v nedeljo 15. t. m. točno ob 6. zjutraj na zletnem telovadišču Sokola na Viču in morajo biti vsi tekmovalci in tekmovalke ob pol 6. v svojih garderobah v osnovni šoli na Viču. Takoj po tekmah bodo ob 9. dopoldne skušnje vseh oddelkov in pa vojaštva 16. artil. polka, ki nastopi pri javni telovadbi v polni bojni opremi z vajami s puškami.

Ob 11.30 dopoldne bosta v dvorani Sokolskega doma slavnostna občna zbora Sokola na Viču in ljubljanske sokolske župe, na kar opozarjamo vse članstvo bratskih župnih društev. Popoldne ob 14 bo zbor Sokolstva in vojaštva pred Mestnim domom v Ljubljani, odkoder krene povorka po glavnih ulicah na Vič. Viški Sokol sprejme in pozdravi goste v Rožni dolini pred Restavracijo, nakar krene povorka po Rožni dolini in Glincah pred Sokolski dom, kjer bo razhod. Točno ob pol 16. bo pričetek javne telovadbe, pri kateri nastopi poleg Sokolstva tudi naša narodna vojska in sicer vojaki 16. artil. polka z vajami s puškami in s simbolično sceno **»Mrtva baterija«,** pod vodstvom svojih oficirjev-Sokolov. Pri orodni telovadbi nastopi tudi vzorna župna vrsta z bratom **Primožičem** na čelu, ki bo na vseh glavnih orodjih pokazala nekaj vrhunskih vaj. Po telovadbi se vrši velika narodna veselica s plesom, srečolovom itd., ki bo nudila vsem posetnikom lep užitek. Pri celotni prireditvi bo svirala priznana godba »Sloga« iz Ljubljane.

Bratska društva ponovno prosimo, da **nemudoma z obratno pošto** vrnejo prijavnice Sokolu na Viču. Brate društvene načelnike pa opozarjamo, da je zlet strogo obvezen za vsa društva naše župe in da naj pazijo zlasti na to, da pride vse članstvo na zlet v slavnostnem kroju in s prapori tako, da bo zlet vreden svojega naslova. Zlet se vrši ob vsakem vremenu. Polovična vožnja po železnici za vse župne edinice je dovoljena in velja za čas od 13. do 17. t. m. pod običajnimi pogoji.

Ker je to zadnji nastop pred nastopom zimske sezone, vabimo vse Sokolstvo in cenjeno občinstvo, da polnoštevilno pohiti prihodnjo nedeljo na župni zlet, da na ta način pokaže svoje simpatije Sokolstvu in naši narodni vojski. Zdravo! Slavnostni odbor!

— **Sokol I. svojemu članstvu.** Župni izlet je pred durmi. Udeležba v čim večjem številu telovadcev je obvezna in neobhodno potrebna. Zato pozivamo članstvo, naraščaj in deco obeh spolov v običajnih rednih telovadnih urah k telovadbi, da predelamo končno vaje. Imejte pred očmi sokolsko disciplino! Župni zlet je naša manifestacija. Zdravo! Načelnik.

— **Sokol v Št. Vidu** bo imel nastop in veselico v nedeljo, 8. septembra na domačem telovadišču. Sodeluje godba Sokola I. Sprejem ljubljanskih gostov pri Slepem Janezu. Pričetek telovadbe ob 3. uri. Večerni nastop devetorice iz Šiške z bakljami ob 8. uri. Za postrežbo je preskrbljeno. 507-n

Poslano

Opozarjam, da bom napram vsem obrekovalcem postopala sodnijsko.

Uršula Kek
sprevodnikova žena.

503-n

Ogromna ležišča železa v Rusiji

V kurski guberniji je nad 15 milijard ton železa — Ležišča so našli s pomočjo magnetne anomalije

Naša zemlja je ogromen, čeprav slab magnet. To so vedeli Kitajci že pred tisočletji in rabili so magnetno iglo, ki jim je kazala sever, kadar se niso videle zvezde in solnce. Magnetna igla pa ne kaže točno proti severu, marveč se nagiba nekoliko vstran. Na nekaterih krajih zemlje se nagiba bolj, na drugih manj. V splošnem pa kaže magnetna igla bolj ali manj točno, kje je sever.

Znani so pa kraji na zemlji, kjer se na magnetno iglo ni mogoče zanesti in zato v dotičnih krajih kompasa sploh ne rabijo. Ta pojav je magnetna anomalija. V mnogih pokrajinah so samo neznatni deli zemlje, kjer se pojavlja magnetna anomalija. Največja pokrajina, kjer magnetna igla ne kaže proti severu, je v srednji evropski Rusiji, v kurski guberniji. Kurska gubernija je znatno večja od Jugoslavije. Magnetna anomalija v kurski guberniji je že davno znana, toda dolgo ni nihče razmišljal o vzrokih. Šele tik pred svetovno vojno je začel neki ruski učenjak proučevati ta pojav in magnetno iglo je peizkusil na 4.500 krajih. Škoda, da so se rezultati napornega dela med rusko revolucijo izgubili in da znanost nima od njih nobene koristi.

Zadnja leta se je začel zanimati za ta pojav moskovski profesor Lazarev, ki je preizkusil magnetno iglo na 20.000 krajih kurske gubernije. O rezultatih svojega prizadevanja je poročal na seji berlinskega prirodoslovnega društva. Iz njegovega referata posnemamo naslednje zanimivosti.

Ako združimo na zemljevidu vse kraje, kjer magnetna igla ne kaže proti severu, dobimo namesto enakomernih in približno ravnih črt okoli Kurska podolgovate krivulje. Na ta način lahko ugotovimo, da je magnetna anomalija največja v smeri od severozapada proti jugovzhodu. Ta črta se na razdalji 250 km razdvoji v dva kraka, dolga po 100 km. Oblast magnetne anomalije je pa mnogo večja. Prof. Lazarev je znanstveno proučil magnetno anomalijo. Vzrok tega zanimivega prirodnega pojava ni v električnih tokih v skorji naše zemlje, niti v ogromnih ležiščih železne rude, kajti to ne more vplivati tako zelo na magnetno iglo. Ko so pa pod vodstvom prof. Lazareva preizkušali magnetno iglo 100 m pod površino zemlje, so naleteli na ogromna ležišča železa. Bogata žila magnetnega železa sega nad 1000 metrov globoko v zemljo. Inženjerji so izračunali, da je v kurski guberniji 15.3 milijade ton magnetnega železa, dočim znašajo ležišča železa v vsej Evropi komaj 13.6 milijarde to.n

Rusija ima torej samo v eni guberniji več železa, nego ga premore vsa Evropa. Žal pa tega ogromnega prirodnega bogastva ni mogoče izkoriščati, ker Rusija nima na razpolago tehničnih pripomočkov. Sicer pa tudi njena industrija še ni tako razvita, da bi mogla v polni meri izkoriščati ogromne rudnike. Nedvomno bo pa ruska industrija v doglednem času tako napredovala, da bo začela črpati iz zemlje železo, s katerim bo lahko zalagala dolga leta ves svet.

—o—

Roditeljem, ki izbirajo hčerkam poklic

Otresimo se starih predsodkov, da je manuelno delo manj vredno — Dekleta se morajo pripraviti za praktične poklice

Roditelji, ki imajo hčerke, si često ne znajo pomagati. Brez bogate dote so izgledi na možitev kaj minimalni, na drugi strani se pa moderna dekleta ne zadovolje z vsakim snubačem. Značajno dekle noče špekulirati z možitvijo kot z nekakim socijalnim zavarovanjem, a mnoge žene tudi težko prenašajo finančno odvisnost od moža in če nimajo bogate dote, se raje odločijo za svoj poklic, ki ga skušajo obdržati tudi v zakonu. Tudi roditelji zdaj razumejo, da je treba hčerkam za vsak slučaj zasigurati bodočnost in da se morajo pripraviti za ta ali oni poklic. Nastane pa vprašanje, kateri poklic je za dekleta najboljši.

Vsak človek bi imel rad prijeten poklic z redno, po možnosti čim večjo mesečno plačo, poklic, v katerem bi ne bilo treba mnogo misliti, na katerega se ni treba dolgo pripravljati in za katerega ni treba mnogo riskirati. Takih poklicev pa dandanašnji sploh ni. Pisarniški poklici, na katere se navadno misli, so tako natrpani z nekvalificiranimi dekleti, da lahko po pravici govorimo o krizi na tem polju. Dekleta se ponujajo za 500 ali celo za 300 Din mesečne plače in mnoge rade delajo tri mesece brezplačno, samo da dobe službo. Res je, da se mnogi roditelji ne strašijo žrtev. Pošiljajo dekleta v srednje in pogosto tudi v višje šole. Toda v naši malomeščanski družbi je ukoreninjeno naziranje, da »študiran« človek ne more biti nič drugega, nego profesor, uradnik, zdavnik, inženjer, odvetnik, lekarnar in učitelj, nikakor pa ne obrtnik, trgovec ali kmetijski strokovnjak. Zato hrepene vsi po uradniški službi s fiksno plačo in mehaničnim napredovanjem. Toda izgledi na take službe so zelo slabi in zato bi bil že skrajni čas, da se naša mladina v tem pogledu preorijentira.

Ta orijentacija pri izbiri poklica je docela zgrešena, posebno kar se tiče deklet. Uradniška služba se da najtežje združiti z zakonskim življenjem. V državnih uradih in v bankah, večkrat pa tudi v privatnih službah izgube mnoga dekleta službo, čim se omože. Pa tudi tam, kjer jih obdrže v službi, jim je uradniško delo izven doma zelo težavno. Drugače je v tem pogledu v samostojnem poklicu, v obrtništvu. Z možitvijo ne izgubi vira dohodkov, marveč nasprotno, obrt lahko postane vir dohodkov tudi njenemu možu in otrokom. Poleg tega lahko nadomestujejo ženo doma drugi rodbinski člani, kar je v uradu izključeno. Dobro idoča obrt je bogata dota. Skrajni čas je, da začnemo presojati življenje malo pametneje in da mladino temeljiteje pripravimo nanj. Ne smemo slepo posnemati prednikov in drveti po izvoženi poti. Iskati je treba novih potov in vzgajati mladino tako, da bo sposobna za življenje. Naše mlado gospodarsko življenje zahteva, da stopajo nadarjeni, podjetni in temeljito naobraženi ljudje v prvi vrsti v praktične poklice.

Pot do gospodarske osamosvojitve je pri nas še dolga. Iz tujine uvažamo marsikaj, kar bi lahko izdelovali doma. Seveda bi bilo treba imeti v vsaki industrijski panogi kvalificirane moči, ki bi znale organizirati domačo proizvodnjo tako, da bi naši izdelki lahko tekmovali z inozemskimi. Tudi v trgovini potrebujemo sposobnih in izobraženih organizatorjev. Nadarjena mladina sili v urade, a oni, ki niso za nobeno rabo, se radi lote trgovine in obrti. Premožni sloji gledajo na praktične poklice še vedno zaničljivo, dočim je v drugih kulturnih državah ta predsodek že davno premagan in gospodarski pomen inteligentnega, nadarjenega in vsestransko izobraženega trgovstva in obrtništva se sijajno uveljavlja v njihovi industriji, v zunanji trgovini in v domači obrti vseh vrst. Treba je premagati predsodek, da je manuelno delo manj vredno. Tajna uspehov vseh velepodjetnikov, ki so začeli z malim, je poleg njihovega talenta tudi v tem, da so spoznali in pravilno ocenili manuelno delo.

V mnogih kulturnih državah je predsodek o primernih in neprimernih poklicih za dekleta že izginil. Vedno več je samostojnih, pogumnih, žilavih in za življenje temeljito usposobljenih žensk. Mnogo je premožnih roditeljev, ki bi lahko dali ali posodili hčerki denar, da bi si uredila obrt, v kateri bi se strokovno izobrazila tako, da bi bila za bodočnost preskrbljena. Vsako dekle bi moralo biti vzgojeno za samostojen poklic in roditelji bi ji morali omogočiti, da se zanj strokovno izobrazi. O tem, kateri poklic naj si izbere, bi morale odločati samo njene telesne in duševne sposobnosti. Tudi gospodinjstvo je poklic, ki zahteva temeljito pripravo in strokovno izobrazbo. Toda zavedati se moramo, da gospodinjstvo ni poklic za vsako ženo, marveč samo za ono, ki se čuti zanj poklicano. Dekleta je treba vzgajati doma in v šoli tako, da se lahko postavijo na lastne noge, če se ne omože. Gimnazije in vseučilišča bi se morala umakniti strokovnim šolam vsaj tam, kjer ni nobenega upanja, da bi se mogla ženska po dovršenih študijah uspešno uveljaviti v javnem življenju. Življenje gre svojo pot in ne preostaja nam drugega, nego sprijazniti se z novimi razmerami. Novim zahtevam moderne dobe se je treba prilagoditi z novo orijentacijo.

Če se uradni „šiml" splaši

Pariški »Figaro« poroča o resničnem dogodku, ki priča, da tudi v Franciji zelo časte sv. Birokracija. Lani je stopil v pokoj višji uradnik finančnega ministrstva. Da se po dolgih letih napornega dela pošteno odpočije, je odpotoval v inozemstvo. Nedavno se je vrnil iz Pariza in hotel je dvigniti pokojnino za čas odsotnosti. Prišel je k blagajni in predložil po francoskih predpisih policijsko potrdilo, da je še živ. Blagajnik je prečital potrdilo in izplačal upokojencu pokojnino za zadnje četrtletje, češ da mora za prejšnja tri četrtletja predložiti policijsko potrdilo, da je še živ in sicer za vsako četrtletje posebej.

Zaman je nesrečni upokojenec opozarjal blagajnika, da je še živ in zdrav in da kljub svojemu birokratizmu ne more trditi, da je bil prejšnja tri četrtletja mrtev. Nič mu ni pomagalo, blagajnik ga je zavrnil, da mora predložiti za vsa četrtletja policijsko potrdilo, sicer mu pokojnine ne izplača. Še večja je bila zadrega ubogega upokojenca, ko mu tudi policija ni hotela potrditi, da je bil prejšnja tri četrtletja res živ, češ da se ji takrat ni osebno predstavil. Zdaj išče upokojenec priče, ki naj potrdijo, da tri četrtletja provizorično res ni umrl.

„Zeppelin" poleti na severni tečaj

O poletu grofa »Zeppelina« na severni tečaj se govori že dolgo in posrečeni polet okrog sveta je bil mišljen kot nekaka priprava za to težko preizkušnjo. V Berlinu se je sestal v nedeljo profesor Nansen z nemškimi polarnimi raziskovalci, s katerimi se je domenil o pripravah za polet na severni tečaj. Nansen je izjavil, da bo polet na severni tečaj pripravljen do aprila prihodnjega leta. »Zeppelin« bo startal v Tromsö, kjer so že začeli graditi stolp na katerem bo zrakoplov pritrjen. Iz Tromsö poleti »Zeppelin« v Fairbanks na Aljaski, kjer tudi zgrade stolp, da se bo mogel zrakoplov ustaviti. »Zeppelin« preleti 18.000 km in poiet bo trajal pičle tri mesce.

Ekspedicija vzame s seboj polarne pse, smuči in prenosno radio postajo, da bi mogla posadka peš doseči obljudene kraje, če bi se zrakoplov ponesrečil. Ekspedicija krene na severni tečaj v aprilu zato, ker vlada ob tem času nad polarnimi kraji zelo ugodno vreme. Namen ekspedicije je proučiti polarno morje, magnetične lastnosti zemlje in ozračje. Poleg tega bo ekspedicija iskala neznana ozemlja in otoke. V polarnih krajih zgrade meteorološke in radiološke postaje, ki bodo v stalnem kontaktu z radiopostajami vse severne polute.

Naziv stavbnik

Iz krogov naših stavbnikov smo prejeli:

Dovoljujemo si opozoriti uredništvo na nekatere netočnosti v noticah pod »Stavbno gibanje v Ljubljani«. Tako se je opetovano rabil naziv »stavbnik« za osebo, ki je zidarski mojster; nasprotno je bil označen stavbnik za zidarskega mojstra. Ker bi taka zamenjava utegnila škodovati interesom in ugledu prizadetega stavbnika, smatramo za potrebno, da pojasnimo razliko med enim in drugim.

Stavbnik je v smislu zakona o stavbnih obrtih ona oseba, ki je dobila **stavbniško** koncesijo na temelju dokaza usposobljenosti (poleg teoretične predizobrazbe: **običajno** višja obrtna odnosno srednja tehnična šola stavbne smeri ali pa tehnična visoka šola, daljša praksa v stavbni obrti in pa **stavbniški** izpit), dočim je zidarski mojster ona oseba, ki je dobila koncesijo **zidarskega mojstra**, za kar se zahteva manjša teoretična predizobrazba (n. pr. delovodska šola stavbne smeri), krajša praksa in pa izpit **zidarskega** mojstra, ki ni tako strog in obširen kot stavbniški izpit.

Dalje določa zakon, da sme v izvzetih krajih (v Sloveniji, Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj) voditi in izvrševati visoke zgradbe le stavbnik, nikakor pa ne zidarski mojster. Ako tedaj v Ljubljan gradi zidarski mojster samostojno kako visoko zgradbo, krši s tem zakon in obrtno oblastvo je dolžno, da ga kaznuje po določbah obrtnega reda.

Da bo zadeva javnosti še bolj jasna, prilagamo seznam v Ljubljani bivajočih stavbnikov, ki jih je 25 in sicer: Stavbna družba d. d., Robert Smielowsky, arhitekt in stavbnik, Gustav Toennies, arhitekt in stavbnik, ing. Rudolf Treo, Gradidom, d. z o. z., Josip Misson, stavbnik, Obnova, d. z o. z., Franc Močenik, stavbnik, Hugon Schell, arhitekt in stavbnik, ing. Dukič in drug, Probuda, d. z o. z., Slograd, d. d., Ljubljanska gradbena družba, Ludovik Poljanec, stavbnik, Zidarski mojstri, d. z o. z., ing. Fran Tavčar, d. z o. z., Miroslav Zupan, stavbnik, Adolf Fiedler, stavbnik, Adolf Šušteršič, stavbnik, Angelo Battelino, stavbnik, ing. Josip Dedek, Emil Tomažič, stavbnik, Ivan Ogrin, stavbnik, Slokan in Svetina, d. z o. z. in Bricelj Ivan, stavbnik.

Še nekaj o vrtnarski razstavi

Sicer nisem vrtnar, vendar sem pa tako srečen, da imam pri svoji hišici v Šiški košček vrtička, ki mi ga je moja praktična žena odstopila od svojih zelenjadnih gredic za moje rožice. Kot tak lastnik blizu 6 m² velikega cvetličnega vrta sem torej nedvomno upravičen prositi, da tudi meni kot strokovnjaku odstopite za nekaj vrstic prostora. Rad bi namreč tudi jaz spregovoril nekaj o vrtnarski razstavi na sedanjem velesejmu, o kateri ste že poročali.

Pohvalili ste nas ljubitelje cvetlic, češ, da smo razmeroma prekosili poklicne vrtnarje. Sigurno ste pa pri tem imeli v mislih le razstavo, ki nam na žalost res nič novega ne nudi. Moje mnenje je, da se vrtnarske razstave prirejajo prepogosto. Zato nam ne prinašajo nič novega in tudi nič posebnega. V Nemčiji na pr. so razstave zelo redke, zato pa skrbno pripravljene in poučne, da jih ljubitelji iz vse Evrope posečajo z največjim zanimanjem. In pri nas? Vsaka vsakdanja stvar postane dolgočasna in je vsekakor škoda izdatkov za njo. Govori se, da dobe vrtnarji baje neko subvencijo in sicer v obliki brezplačnega prostora, vendar se pri vsem tem vrtnarji žrtvujejo, ne da bi s tem koristili svojemu poklicu z vedno ponavljajočimi se razstavami. Nikdar več naj ne bodo in ne smejo biti za stafažo in mašilo v lastno škodo. Mnenja sem, da bi bilo bolj pametno prirejati razstave redkejše in sebi v dobrobit.

Lastniki malih vrtičev naj bi se na razstavah poučili, s čim naj svoje domove okrasimo. Ali bi ne kazalo pokazati, kaj se da narediti s poljskimi in planinskimi rastlinami? Tudi taki vrtički so lahko prekrasni, če so narejeni z okusom. Takih splošno praktičnih stvari pa zadnje razstave niso pokazale, kakor tudi ne prelepih novitet. Inicijativo nam bi morali dajati poklicni vrtnarji in zato naj nam čez 2 ali 3 leta prrede resno pripravljeno razstavo, ki bo tudi njim v korist. Torej nekaj let počitka, med tem naj pripravijo v tekmovanju med seboj materijal, ki si ga želimo videti tisoči ljubiteljev lepih cvetlic.

Omenim naj še, da sem z ozirom na notico v Vašem cenj. listu šel pogledat h Korsiki razstavo dalij. O teh dalijah naj rečem samo to, da mora biti vsakemu žal, da teh krasot in redkosti ne vidijo na razstavi tisoči obiskovalcev velesejma.

Star ljubitelj cvetlic.

Položaj naših služkinj

Pisec članka »Klic na pomoč« v »Slov. Narodu« z dne 22. avg. pravi, da je treba poprej odpraviti krivico in krivičnost, torej da se šele po njih odstranitvi začne z zavarovanjem ne samo hišnih pomočnic, ampak — v njegovem smislu — tudi splošnosti. Ta trditev je v temelju popolnoma zgrešena. Ta čas, ko bi hoteli najprvo krivičnost odpraviti — in koliko časa bi mogli na tem delati in čakati! — lahko večina prizadetih radi revščine in gladu obupa! S socialnega stališča je škodljivost tega neurejenega družabnega razmerja mnogo večja, kajti tu moramo poleg gospodarske škode, ki jo trpi družba kot celota, upoštevati zlasti še dejstvo, da je baš zaradi tega večini ljudi onemogočeno človeka dostojno življenje. **Vsak** ima **pravico** živeti, pa naj bo pravičen ali krivičen: toda krivičnost se mora odpraviti.

Kar se tiče izraza »mladostna lahkomiselnost« v mojem prejšnjem članku z dne 17. avg., naj mi »RADOSLAVA« oprosti; mislil sem pri tem specijalno samo glede zavarovanja.

Tu navajam končno, kako se da to zavarovanje uvesti, kar se je v drugih državah že davno s pridom uveljavilo. Na primer:

Pri mesečnem vplačilu Din 40 (I. stopnja), začenši od 20. leta daje od 60. leta dalje ali od dneva morda prej vstopivši delanezmožnosti pravico do konca življenja trajajoče letne rente Din 3840, pri mesečnem prispevku Din 50 (II. stopnja), Din 4800 (III. stopnja), Din 60 pa 5760 Din itd. Če bi si pa hotel tako starostno letno rento zasigurati potom prihranjenega denarja, bi moral pri I. stop, imeti 76.800 Din, pri II. 96.000, pri III. pa 115.200 Din prihranjenega, kar je pa pri današnjih razmerah nemogoče. Zato je tudi potom takega starostnega zavrovanja najbolje odstranjena grozeča nevarnost obubožanja. Tu ne velja trditev pisca o krivdi devalorizacije denarja kot posledice vojne — sedaj ko jo imamo že 11 let za seboj — kajti sicer bi tudi ne bile potrebne druge organizacije kakor odvetniška, trgovska, zdravniška zbornica, razni koncerni, trusti itd., in vendar se smatra vsaka teh za potrebno v interesu svojih članov.

Kako veliko bolj potrebno je pa starostno zavarovanje za tiste, ki s trdim delom za vsakdanji kruh ravno najbolj krvavo zaslužijo potrebni počitek do onega velikega počitka, pri katerem smo vsi enaki, bogatin in revež, **krivični in pravični.**

Miroslav L.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne **»Franz Josefove grenčice«** neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar često učinkuje izvanredno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje **»Franz Josef-ove vode«** ugotovili z lastnimi preiskavanji. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

August Blanche: 128

Na valovih strasti

Roman

Klical jo je po imenu, odmev iz staj mu je vračal ime, žene mu pa ni hotel vrniti.

Ubodi mož ni nikoli več videl svoje boljše polovice.

Dolgo je povešal glavo in taval ves obupan po praznem stanovanju, končno je pa dobil fiksno idejo.

Zdi se mu, da je najgrši mož na svetu. Toda to bi še ne bilo tako tragično, da si ni vtepel v glavo še druge fiksne ideje, da namreč vse ženske beže pred njim. In baš v tem tiči njegova blaznost.

Preklinja svoja usta, ki so prevelika, preklinja svoje oči, ki so premajhne, preklinja svoj nos, ki je prekratek, in svoja ušesa, ki so predolga.

Preklinja svoje roditelje, preklinja nebo, da je dovolilo tako nesoglasje.

*

— Pa recite, če ni zelo nesrečen, — je zaključil Beli Medved svojo povest.

— Žares, ubogi mož! — je pritrdila markiza.

— Prepričan sem, da boste storili vse, da vrnete nesrečnežu razum.

— O tem ne more biti dvoma, — je pritrdila markiza, kajti vedela je, da je treba priznati norcu vse, kar hoče.

— Saj sem vedel, da ste dobrega srca, — je trdil Beli Medved.

Bilo je jasno, da je Beli Medved blazen, kakor gostilničar, o katerem je pripovedoval.

In Beli Medved je začel pripovedovati zgodbo o

Monsieuru Maugironu in o njegovem neškodljivem vinu.

Bil je eden najbogatejših gostilničarjev v Parizu, kajti imel je več odjemalcev, nego večina njegovih stanovskih tovarišev.

Oficijelno se je imenoval »Succeseur de son pere«, dasiravno je bil njegov oče čisto navaden nosač vode.

Ker nihče ni vedel, da je bil njegov oče nosač vode, ni mogel nihče slutiti, da je sin obogatel zato, ker je navdušeno posnemal očeta.

Toda ljudem se je zdelo čudno, da so lahko pili pri Maugironu vino od jutra do večera, pa ni bil nihče pijan. In vsi so se pomembno spogledovali, če je govoril Maugiron o svojem zdravem, lahkem in neškodljivem vinu. Nihče pa ni slutil, da je tako navdušen za kalno vodo Seine. Maugiron je naravnost oboževal Seino.

Maugiron je molčal in smeje spravljal denarce v žep. Kar se pa tiče Seine, ni nikoli omenil te krasne reke.

Dobro blago se samo hvali, je mrmral pri misli na svoja neškodljiva vina.

Tista, ki je spravljala denarce in se smehljala, je bila prav za prav madame Maugironova. Govorila je odkrito, da je regulirala reko Seino skozi trideset pokolenj, toda da je bila trideset let prodajalka vina, o tem ni nihče dvomil.

In bilo je zabavno poslušati njeno bahavost. Zato so ljudje radi zahajali k madame Maugironovi, da so se smejali njenim idejam. Vsak gost je bil nehote eden neštetih kanalov Seine.

Madame Maugironova ni poznala sveta, marveč je bila zvesta svojemu pultu, svojemu možu in njegovemu neškodljivemu vinu.

Če je monsieur Maugiron izračunal, da zasluži pri vinu samo sto odstotkov, je madame Maugironova s kredo na tablici dokazovala, da je zaljubljenih v svojo ženo, stopetdeset Maugironov in ne samo eden.

In baš ko je napeljala Maugironova reko čez enaintrideseto pokolenje, je umrla.

Monsieur Maugiron je bridko plakal na njenem grobu, kljub temu pa ni pozabil pogajati se z duhovnikom, da bi mu znižal pogrebne stroške.

Monsieur Maugiron je bil ves obupan. Najbolj ga je pa jezilo, da ni mogel doseči števila stopetdeset. Celo do sto se ni mogel dokopati po ženini smrti.

Maugiron ni mogel prenesti tako hudega udarca. Zato je sklenil umreti in biti prvi gostilničar, ki rad umira.

Zvezal je nekaj trakov, ki jih je rabila njegova žena, ko je bila še živa. Trakovi, ki so spadali med starejše generacije, niso mogli držati gostilničarja. Potrgali so se takoj pri prvem poskusu.

Maugiron se ni hotel drugič obesiti.

Namesto tega je sklenil nadihati se plina, kar je bilo takrat moda v Parizu, in zato tudi povsod drugod.

Srečno je zaspal, ko se je pa drugo jutro prebudil, mu je ostalo življenje in butara drv.

Utopiti se je bilo še najcenejše in Maugiron ni razumel, zakaj mu ni prišlo na misel razmišljati o vodi, ki je imela še druge vrline in mu ni služila samo kot primes vina. Seina, ki mu je vrgla tako lepe denarce, naj bi postala zdaj njegov grob. Skočil je v njo in takoj je bil ves premočen. Ker je pa padel k sreči na plitvo, je bil samo do pasu v vodi.

Maugiron, ki še nikoli ni mislil na utopljenje, je menil, da se ni treba pogrezniti globlje. Zato je mirno čepel v vodi in čakal smrti.

Kar je začutil, da se ga dotika nekaj velikega in trdega. Pogledal je dobro in opazil nekak kotel, ki se je pogreznil pred njim v vodo.

Kaj drugega bi mogel Maugiron misliti, kakor da je spustil ta kotel v vodo sam bog, da potegne iz nje nesrečnega gostilničarja in ga posadi kraj njegove žene v naročje očaka Abrahama in med vina, ki so bila še manj škodljiva.

Maugiron je dvignil eno nogo za drugo in stopil v kotel, ki ga je nevidna roka takoj potegnila iz vode.

— Kako prijetna je smrt v vodi! — je dejal in vdihnil toliko svežega zraka, kolikor ga je šlo v pljuča. In kako imenitno bo, ko pridem iz vode naravnost v nebesa!

Moda

Papirnate obleke

Iz Newyorka poročajo o novem ameriškem izumu, ki bo povzročil pravo revolucijo v oblačenju, če se obnese. Gre za papir, iz katerega se dajo delati moške obleke. Papir je trpežen in mehak kakor blago, ima pa še to prednost, da ne propušča vode. Izumil ga je ravnatelj industrijskega muzeja v Chicagu. Da se ustreže občinstvu, izdelujejo papir v najfinejših odtenkih najrazličnejših barv. Ena največjih prednosti papirnate obleke bi bila njena neverjetno nizka cena. Moška papirnata obleka bi veljala približno 110 dinarjev. Za ameriške razmere je ta cena smešno nizka, kazti navadna obleka stane v Ameriki najmanj desetkrat toliko, pri nas pa še več.

Slaba stran papirnate obleke je pa ta, da ohrani prvotno obliko samo kakih 14 dni in da je mnogo manj trpežna, nego obleka iz blaga. Papirnata oblepa je kmalu ponošena, poznajo se ji kolena in komolci in treba jo je večkrat polikati. Zanimivo pa je, da bi vsi krojači propadli, če bi se uveljavila papirnata obleka. Odjemalec stopi v trgovino, kjer mu vrežejo iz papirnatega blaga dele obleke in jih zlepijo. Čez pol ure je obleka narejena. Tudi klej za lepljenje papirnate obleke je izumil omenjeni čikaški ravnatelj. Med vojno so sicer delali papirnate obleke, toda ameriški izum je baje neprimerno boljši. Gotovo pa je, da noben gentleman ne bo nosil papirnate obleke.

Vsega po malo

Dame se zdaj pripravljajo na jesensko sezono in na zimske družabne prireditve. Nove kolekcije so lepe, originalne in skrbno sestavljene, toda vse je pri njih še premalo opredeljeno, da bi mogli točno povedati, kaj bo jeseni in pozimi v modi. Eno pa je že gotovo, da bodo dame potrebovale vitko linijo še bolj, nego v prejšnjih sezonah. Kriv je pas, ki se pomika navzgor in zahteva vitke boke in vitke noge. Samo poprsje so dovolili modni vladarji pomakniti dva centimetra višje, da ne bo izpremenjena linija docela ravna. Život nove oblike sega brezpogojno do pasu in je z njim spojen, da bi se ne krčil in ne raztezal. Recimo, da je to lepše in logično, tem bolj, ker so vsi novi životi in pasovi lepo okrašeni s čipkami. Velik luksus je, da mora imeti elegantna dama več takih pasov, da so vedno čisti in sveži.

Pojavilo se je tudi nekaj novih drobnarij. Za sport navdušene Parižanke nosijo na traku ali na verižici okrog vratu kovinasto deščico, okrašeno z imitiranimi dragulji. Na deščici je gravirano ime in številka avtomobila dotične dame.

Črna barva, ki je v modi že več let, bo tudi letošnjo zimo zelo priljubljena. Čez poletje so kraljevali v letoviščih črni plašči s hermelinovimi ovratniki. Za mesto tak plašč ni, pač pa bodo pozimi v modi imitacije hermelina na črnih popoldanskih oblekah. Elegantne dame bodo nosile kožuhovinaste kravate, šale ali pa koščke bele kožuhovine, zavezane v pentljo s hermelinovo glavico, pritrjeno na levi strani kot roža. Zelo pogosto se bo kombinirala bela s črno barvo. K veliki popoldanski toaleti se bo nosila tudi bela lisica, toda samo pod pogojem, če bodo beli okraski tudi na obleki in klobuku. Črnobelih klobukov pripravlja moda za polsezono zelo mnogo. Krasne so obleke in kostumi iz imprime žameta in velurja.

Bodočnost imajo plašči iz velblodje dlake

Le redko se dogodi, da moda ustvari res novo oblačilo in skoraj nemogoče je, da bi začeli splošno nositi kakršnokoli obleko ali plašč, ki bi se od dosedanjih razlikoval bolj kakor po malenkostih. Še celo v barvah je moda zelo oprezna in počasna. Vendar bodo pa novi plašči iz velblodove dlake znatno izpremenili modno sliko, čeprav niso popolnoma novovrstni. Že pred vojno smo jih poznali pod imenom magnatskih plaščev in posamezne smo videli poredkoma tudi po vojni. Zato nas bo njih splošen pojav iznenadil, ker jih bomo videli naenkrat povsod. Če bo moški hotel veljati za dobro oblečenega, bo moral imeti tak plašč, pa čeprav bo šlo na račun ulstra, ki mu je novi plašč v marsičem podoben.

Seveda le po svoji uporabi, ne pa vedno po kroju. Ta je vsaj v ramah bolj podoben raglanu kot dobremu ulstru. Pri zelo težkem blagu se je seveda treba izogniti vtisu nerodnosti in se bomo že zato odločili za vrezane rokave, ki imajo brez dvoma prikupnejšo silhueto. Samo za visoke, pravilne rasti je primernejši vstavljen rokav zlasti, če je sukno striženo na dolgo. Bujnost sukna tudi odloča zadevo z gumbi, ki se zapenjajo v zanike, če je sukno predebelo [illegible]. Drugače je pa sprednja stran teh plaščev brez posebnih razlik. Upravičene so samo dvojne vrste gumbov in ker je plašč v prvi vrsti namenjen za gorkoto, zato tudi gumbi segajo nižje kakor pri ulstru. Za zapenjanje ovratnika je pa brezpogojno predpisan še poseben par gumbov, na kar se je treba ozirati pri kroju reverjev.

Da se primeroma težki plašč telesa dobro oprijema, je zelo priljubljen pas okroginokrog života. Vendar pa ta pas ni pravilo, ker ga večkrat nadomešča »dragonec« [illegible], večkrat bomo pa videli zlasti na popotovanju prosto viseč, popolnoma ohlapen plašč.

Naznanilo.

Cenjenim odjemalcem in slavnemu občinstvu vljudno sporočam, da sem poleg moje sedanje trgovine odprl **»ZAJTRKOVALNICO«.** Točil bom pristna namizna in dezertna vina, likerje, brezalkoholne pijače in, na kar posebno opozarjam, vse vrste **pristnega domačega žganja.**

Postregel bom z vedno svežim prigrizkom ter s specialiteto, na **paro kuhano šunko** ter z drugim svinjskim mesom.

Se vljudno priporočam z odličnim spoštovanjem

Josip Vitek, delikatesa,

Ljubljana, Sv. Petra cesta štev 13

Prikrojevalce

(Herrichter), dobre delavce, išče za takoj KLEK, tvornica cipela — Bjelovar. 1857

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. M. Zorman

Ljubljana, Stari trg 32

Otvoritev nove trgovine

»Lana«, tekstilna tovarna, dr. z o. z. v **Ljubljani,** otvori danes v novih modernizira nih prostorih bivše Hipotekarne banke v Šelenburgovi ulici **lastno prodajalno**

modnih in športnih pletenin

trikotažnega perila, moških in ženskih nogavic itd.

„Lana". Ljubljana

KER JE EDINI SLOVENSKI POPOLDNEVNIK * IMAJO OGLASI V NJEM SIGUREN USPEH * **Slovenski Narod** *

L. Mikuš

Mestni trg štev. 15

Tvornica dežnikov

zaloga

izprehajalnih palic

»Mali oglasi«

Vsaka beseda **50 par.** *Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas* **Din 5·—**

»Vrag«

kurjih oči. Edino zanesljivo sredstvo, ki odstrani trajno brez bolečin kurje oči, trdo kožo, bradavice itd. Garancija 1000 Din. Dobi se povsod. Cena 10 Din. 1877

Boljša kuharica

išče službo k boljšemu gospodu ali v šolsko dijaško kuhinjo. Naslov: Ana Verič, Marijin trg 2, Ljubljana. 1875

Brinje

za žganjekuho, zdravo, rešetano, nudim na vagone. Vprašanja na: Ehrenfreund, Sisak. 1878

Pritlično hišo

zidano in z opeko krito, z vodovodom, električno razsvetljavo in lepim sadnim vrtom prodam. Pojasnila daje Peter Šparovec, Strahinj nad Kranjem. Istotam **na prodaj mizarsko orodje.** 1881

Delikatesno trgovino, zelenjave in sadja

na brezkonkurenčnem prostoru, nasproti kolodvoru obmejne postaje Jesenice, po dogovoru oddam. Ponudbe na naslov: Franc Paar, Jesenice, Gorenjsko. 1880

Išče se kuharica

perfektna, samostojna, za večjo hišo. Nastop čimpreje. Ponudbe s spričevali in navedbo plače na Hinka groča Khuen-Belasi, Nuštar, Srijem. 1876

Čolne izposojujem

na Ljubljanici. Dobe se za Trnovsko mitnico. 1763

Meblovano sobo

poleg univerze oddam boljšemu gospodu. Naslov v upravi tega lista. 1885

Opremljeno sobo

išče soliden gospod. Ponudbe pod »Snažna« na upravo »Slov. Naroda«. 1649

L. Mikuš

LJUBLJANA Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo dežnikov in solnčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo — točno in solidno —

Trgovskega učenca

s primerno šolsko izobrazbo, ki ima res veselje do trgovine z mešanim blagom, sprejmem. Ponudbe z lastnoročnim prepisom zadnjega spričevala na tvrdko **Ivan Rojnik, Slovenjgradec.** 1879

Služkinjo

za kuhinjo, vešča nemščine, sprejmem. — Mesečna plača 300 Din, vsakega pol leta eno obleko in par čevljev. Nastop takoj. Ponudbe na M. Zwilling, Zdenčina pri Zagrebu 1805

Žimnice po 35 Din

predelujem. Vsa druga tapetniška dela po najnižjih cenah. Franc Slavič, tapetništvo, Emonska cesta 10, Pred Prulami št. 23. Pridem delat tudi na dom. 1772

I. Stjepušin

ZAGREB, Jurjevska 57

priporoča najboljše tambure, žice, škole, partiture i ostale potrebščine za sva glazbala. - Odlikovan na pariskoj izložbi Cjenici franko.

Klavirji!

Svarim pred nakupom navideznega blaga, cenih klavirjev!

Kupujte na obroke

od Din 400·—

prve svetovne fabrikate: **Bösendorfer, Steinway, Förster, Hölzl, Stingl original,** ki so nesporno najboljši! (lahka, precizna mehanika). Prodaja jih **izključno** le sod. izvedenec in biv. učit. Glasbene Matice

Alfonz Breznik

Mestni trg 3

Velikanska izbira!

Ocarinjenje

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta št. 9 (nasproti carinarnici). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Na velesejmu posetite 1870

paviljon F. Slamič

Hrenovke in klobase fin narezek, sveže pivo

RADIO

BAR

FRANC

Ljubljana, Mestni trg

Lastni paviljon na velesejmu

SPALNI FOTELJI

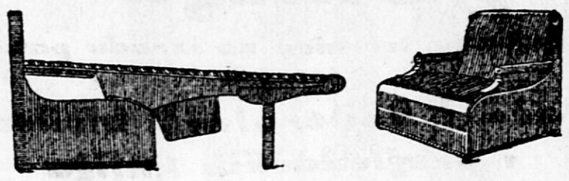

IN KANAPEJI

patent otomane v najnovejših oblikah in najfinejši izdelavi dobite samo pri

RUDOLF SEVER, Marijin trg 2

GRITZNER, ADLER in KAYSER

šivalni stroj, ter **kolesa** so najboljša v materijalu. Lepe opreme, ugodni plačilni pogoji. Istotam švicarski pletilni stroj **„DUBIED“** edino pri

Josip Petelinc, Ljubljana

ob vodi, poleg Prešernovega spomenika

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.

LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in

samo na debelo:

PREMOG domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG vseh vrst

KOKS livarniški, plavžarski in plinski.

BRIKETE 9-L

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta štev. 15/I

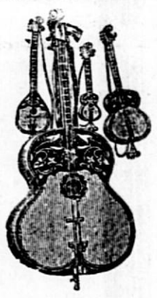

NAJBOLJŠE TAMBURICE

Farkaševega in sremskega sistema izdeluje in razpošilja ob jamstvu

stara hrv. tvornica tamburic

Stjepan M. Gilg

25-L **Sisak 610**

Kačićeva ulica 174 (Hrvatska)

Cenovnik tamburic pošljem na zahtevo zastonj. Odlikovan z dvema zlatima kolajnama.

Najpopolnejši

STOEWER

šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki

LUD. BARAGA, Ljubljana

Šelenburgova ulica 6/I.

Brezplačen pouk. 15letna garancija

Telefon št. 2980. 21-L

„JAVA“ pšenična kava

je izvrstna, zelo redilna in okusna.

Zahtevajte jo pri vseh trgovcih.

Razpošiljamo jo tudi po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din, če se denar naprej pošlje ali pa po povzetju za 75 Din. Povzetje je 5 Din dražje. Poštnino plačamo mi. Vsakemu 5 kg zavoju »Java« pšenične kave je kot darilo pridejana lepa skodelica za kavo.

Kdor pošlje 2 Din v znamkah, dobi vzorec 100 gramov »Java« pšenične kave poštnine prosto.

Sprejmemo za vsak večji kraj zastopnika.

PRAZIONA KAFE

„JAVA“ K. D.

BEOGRAD, Lomina ul, 11 c

Za jesen in zimo!

angleško in češko blago za obleke, suknje, plašče i. t. d. kupite PRI

NOVAK-u spec. trgovina sukna

LJUBLJANA, Kongresni trg 15

najbolje in najceneje.

Prepričajte se! Oglejte si veliko izbiro!

KAMNOSEŠKA INDUSTRIJA

USTANOVLJENA LETA 1860 USTANOVLJENA

ALOJZIJ VODNIK

LJUBLJANA POLEG GL. KOLODVORA

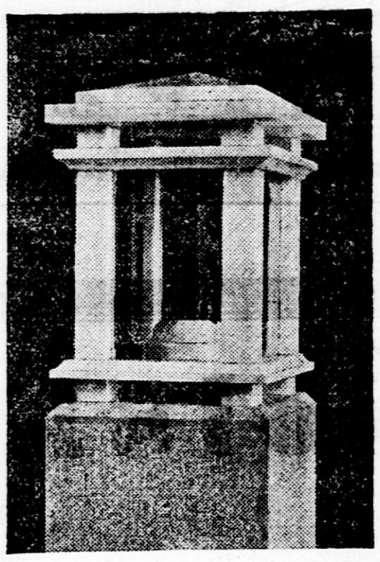

Novost!

Marmornate svetilike za grobove so nepremakljive!

Cerkvena umetna dela:

altarji, prižnice, obhajilne mize itd.

Marmornate plošče za mobilje,

elektromonterje, strojarje, trgovske pulte, mesnice, stopnišča in veže v vseh barvah.

Nagrobni spomeniki,

mavzoleji, rodbinske grobnice, kapele, marmornati kamini za salone in elegantna stanovanja.

HOTEL TIVOLI!

Izvrstna kuhinja.
Vedno gorka in mrzla jedila. Izbrana štajerska vina.
Sobe za tujce vedno na razpolago.

Se priporoča

Vekoslav Dolničar - Ljubljana

Makulaturni papir

kg à Din 4·—

prodaja uprava "Slov. Naroda"

Naš srčno ljubljeni sin, brat in svak

Herbert Brandt

uradnik tvrdke Standard Oil Company

je v nedeljo 1. septembra za svojo strastno ljubezen do planin žrtvoval svoje mlado življenje.

Pogreb se vrši v nedeljo, dne 8. septembra ob pol 5. uri popoldne iz evangelijske cerkve.

Ljubljana, 6. septembra 1929.

Herman Brandt, oče. — Fric Brandt, brat. — Hermina Hausmann, sestra. — Anton Hausmann, svak.

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov, od preprostega do najfinejšega, in igralni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika. Ceniki franko. Prodaja na obroke.

«TRIBUNA» F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška c. 4.

Naznanilo!

Naznanjam, da sem

moderni krojaški atelje Mihaliček

preselila iz Lingarjeve ulice št. 2 v

Stritarjevo ulico 7/III

ter se cenjenim damam priporočam. 1863

M. Mihaliček.

Vsako množino

jabolk in hrušk za prešanje ali že napravljen jabolčni ali hruškov sok kupi tvornica ARKO

Obenem se iščejo dobavitelji, tudi se stavijo na razpolago potrebne cisterne.

Obsežne ponudbe z navedbo cene franko vagon na **Vladimir Arko, Zagreb, poštanski pretinac 41.** 1735

1698

Ako je perilo

še tako zamazano

zadobi snažno belino, ako se za pranje uporablja res dobro milo. Na stotisoče gospodinj danes pere s

pravim terpentinovim

milo GAZELA

kajti uverile so se, da je to neprekosljivo in za vsako gospodinjstvo

neobhodno potrebno.

Seno in slamo

prvovrstno, v balah, v vsaki količini prodaja

špedicija TURK, Ljubljana

Bolni na pljučih!

Več tisoč ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti hranitve

ki je rešila že mnoge. Porablja se lahko ob vsakem načinu življenja in pomore, da bolezen prej premagamo. Nočno potenje in kašelj prenehata, telesna teža se poveča, polagano poapnenje pa skonča bolečine.

Resni možje

zdravniške znanosti potrjujejo izvrstnost moje metode in jo radi odrejajo. Čim prej pričnete z mojim načinom hranjenja, tem bolje.

Popolnoma brezplačno

dobite mojo knjigo, ki boste iz nje dobili mnogo koristnega znanja. Ker moj zalagatelj razpošlje vsega samo **10.000 komadov brezplačno** pišite takoj, da se boste tudi Vi lahko prištevali med srečne dobitnike te knjige.

Georg Fuhner, Berlin-Neukölln

Ringbahnstrasse 24, Abt. 615.

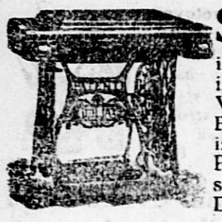

ŠIVALNI STROJI

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne. — 15-letna garancija. — Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno. PISALNI STROJI »ADLER« — KOLESA iz prvih tovarn »Dürkopp«, »Styria«. — PLETILNI STROJI vedno v zalogi. — Posamezni deli koles in šivalnih strojev. — Daje se tudi na obroke. — Ceniki franko in zastonj.

IVAN JAX i SIN, LJUBLJANA, Gosposvetska 2

Naznanilo otvoritve.

V hiši zobozdravnika gospoda dr. med. Hugo Baumgartena v Trbovljah otvorim 15. septembra 1929

trgovino z ženskimi klobuki

Potrudila se bom svoje cenj. stranke najskrbnejše in solidno postreči. V zalogi bodo vedno najmodernejši damski, otroški in žalni klobuki. Prevzemam vse modernoziranje kakor tudi izgotovitev senčnikov za svetilke in blazine za divane po najnižji ceni.

Mary Smolniker.

Moderni
nagrobni spomeniki

FRANJO KUNOVAR

POKOPALIŠČE SV. KRIŽ — LJUBLJANA

RAZSTAVA: PAVILJON H 411-419

„Omega“

I. jugoslov. tvornica za izradu patentovanih

kaša i kontrolnih blokova i pregledačkih knjiga

K. D. Novi Sad

je otvorjena v Novem Sadu in je junija pričela z delom. Tvornica »Omega« dela z najbolj dovršenimi, patentovanimi specialnimi rotacijskimi stroji za fabrikacijo blokov ter dobavlja svojim naročnikom naročila v najdovršenejši izvedbi v vsakem jeziku hitreje in ceneje nego inozemske firme.

Trgovci podprite to domače podjetje, ki je osnovano z velikim strokovnim znanjem in kapitalom!

Vzorci in ponudbe na zahtevo v vsakem jeziku.

KDOR OGLAŠUJE, TA NAPREDUJE!

Stoewer

srednji pisalni stroj za potovanje in pisarno, konstrukcija in materijal prvovrstna. Plačilne olajšave.

Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica štev. 6

Telefon štev. 2980

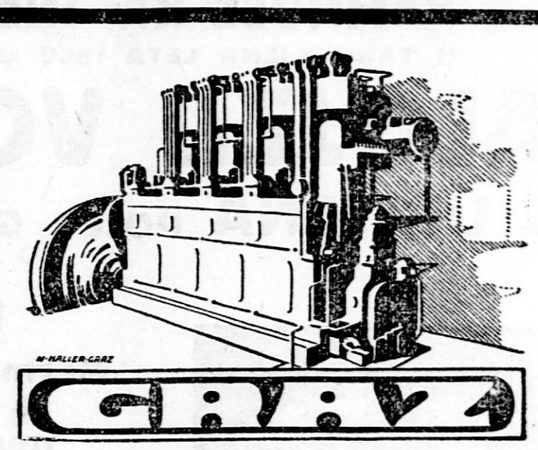

Grazer Waggon- und Maschinen Fabriks-Actiengesellschaft vorm. JOH. WEITZER

DIESELOVI MOTORJI

S KOMPRESORJEM ALI BREZ NJEGA, OD 30—2000 HP

Izvrstni stroji - Najboljše reference

Brezplačna pojasnila in ponudbe dajo naša zastopstva:

BEOGRAD, Knez Mihajlova 49
Ing. O. Meinhard

ZAGREB, Gajeva ulica štev. 32
„SNOP“, Hrvatska Gospodarska Prometna Zadruga 55-1

Zanesljiv pomoček za nego las

Z rabo na novo iznajdene francoske pomade »MIŠEL« se ustavi izpadanje in sivinje las, povrnejo se izgubljeni lasje, odstranijo se vsi pojavi, ki zaradi njih lasje izpadajo in sive. Uspeh je zanesljiv pri 60 do 160 gramih, kakor so so že komu dalj časa siveli ali izpadali lasje.

Cene z dostavitvijo vsakemu naročniku na dom: 60 gr 115 Din, 80 gr. 150 Din, 100 gr 185 Din, 160 gr 290 Din.

Vsakemu naročilu priložimo garancijo za popolni uspeh za ta lek. Za slučaj, da bi ne bilo uspeha, vrnemo denar in poravnamo vse stroške.

V inozemstvo pošilja po povzetju Depo za Jugoslavijo pomada »MIŠEL«.

Beograd Vasina 8. — V Beogradu prodaja lekarna Delini, Knez Mihailova 1.

Kuhinjska posoda, emajlirana in aluminijasta
Porcelan
Steklenina
Vse gospodinjske in **gospodarske potrebščine**
Okovje za vse gospodarske in industrijske panoge
Pločevina
Vsa železnina
Nosijke
Cement

— NA DEBELO! — NA DROBNO! —

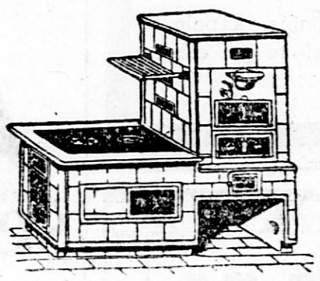

Železje in prvovrstne češke ploščice za štedilnike in kopalnice
Kompletne kopalnice in **stranišča**
Najceneje pri

B. ŽILIČ, Ljubljana

Dunajska cesta 11 poleg „Figovca“

Oglejte si razstavo na velesejmu, paviljon „F“

Šolski teden

priredi

od 1. do 20. septembra

veletrgovina z manufakturo

J. Grobelnik

Ljubljana, Mestni trg 22

Za svojo deco si nabavite vse potrebno oblačilo za jesen po sledečih cenah:

Za dečke!

Sukno za obleke	od Din 55·—	dalje
„ „ površnike	„ „ 70·—	„
Blago za srajce		
Flanela	od Din 11·—	meter
Cetir	„ 11·—	„
Oksford	„ 13·—	„
Belo blago		
Šifon II.	od Din 7·90	meter
Tkanina II.	„ 9·50	„
Šifon I.	„ 12·—	„
Tkanina I.	„ 14·—	„

Za deklice!

Blago voln. za obleke	od Din 28·—	met.
Pralni žamet	„ „ 35·—	„
Blago za plašče	„ „ 65·—	„
Barhenti		
Velour	od Din 9·—	met.
Šnirl	„ 12·—	„
Cvirnati	„ 14·—	„
Clot za predpasnike		
120 cm	od Din 18·50	met.
130 cm	„ 24·—	„
140 cm	„ 29·—	„

Ostanki pol cene!

Nudimo naše prvovrstne proizvode:

MALINOV matični sok, konserviran.
MALINOV matični sok, pasteriziran.
MALINOVA mezga (Fruchtmark)
MALINOVEC z raf. sladkorjem
MALINOVA aroma v vseh koncentracijah.
MEZGE (marmelade)
MALINOVA marmelada (JAM).
MARELČNA marmelada svetla (Aprikosen)
NEKTAR marmelada iz jabolk in malin
JABOLČNA MARMELADA svetla
ČEŠPLJEVA MARMELADA (Slive)
BRUSNICE
SOKI: oranžni (orangeada)
limonov (citronada)
kopinka
bezgov
sadni grogi (Punsche) različni
ESENCI, dišave za slaščice in kuhinjo.

Srečko Potnik in drug,

Ljubljana, Metelkova ulica št. 13

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, devis in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo safe - depositi itd. itd. itd.

Brzojavke: Kredit, Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2548 Interurban 2706 2806

37-L

Uredjuje: Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani